

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHEICHOV ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dosa No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Május elseje

A munka, az egyetemesen dolgozó emberiség ünnepe. Ezen a napon leállnak a gépek, elnémulnak a műhelyek, boltokban, hivatalokban, irodákban egyaránt a csend veszi át birodalmát, hogy mindazok, akik máskor szüntelenül dolgoznak, tevékenykednek, most egész nap élvezhessék az aranyos fényt, az üde levegőt, már kora hajnalban kisiethessenek a szabad természetbe, reggeltől estig élvezni a Napot. Ritka boldog találkozás ez a nap a természettel. A technika korának szigorú munkarendje, a szüntelen elfoglaltság, a megélhetés ezernyi nehézsége csak legritkábban engedélyez számunkra hasonló boldog kikapcsolódást. Különösen a városi ember távolodott el nagyon a természettől. Csak vendégként látogathatja olykor a széles vadvirágos mezőt, a madarak csattogásától hangos erdőt, a csendes folyóvizek méla partjait, ahol oly jólesik mindenből kikapcsolódva elheverészni, boldogan, gondatlanul, mint valaha rég, a legendás édenkert ember.

Körülbelül félszázadéves már május elsejének ünnepe. Az 1889. évi párisi munkáskongresszus határozott így, hogy legyen ez a nap a világ összes munkásainak ünnepe. A munkások ünnepéből azonban az idők folyamán a munka általános ünnepe lett. Ezért jelölte meg minden ország törvényhozása piros betűvel ezt a napot, hogy a legnagyobb templomban, Isten szabad ege alatt, örvendezzünk május elsején ünnepelet gyermeki vídamságban. Így kapta meg ez a nap teljes átfogó erejű mélysegesen szociális értelmét, hogy osztatlanul mindenki ünnepe lett. De kérdezzük, mint jelent számunkra napjainkban ez a vidám majális, amely az ösvallások legtöbbszörében is előfordul? Vajjon ünnepelelhetjük-e a természet boldog ébredésekor mi magunk is jobb reményeink, újból és újból felpezsdülő jobb bizodalmaink tavaszát? Nem. 1940. sorsterhes esztendejében nem üdíti fel megpróbáltatásokkal teli napjainkat még május elsejének bájos ünnepe sem.

Hogyan ünnepelelhetjük a munkát, amikor az építő jellegét elveszítve, nem bírja már mélysegesen boldogító, eszményien fellelkesítő tartalmát? Ismét háború van. Igazi arányaiban csak most bontakozó háború. Hol itt, hol ott szédülnek egész országok a rettenetes rém karjaiba. Még szörnyűbb a kísértés, mint amilyen volt negyed évszázaddal ezelőtt vívott világháborúban. Ma hiába minden erőlködés, minden jóakarát, Egyetlen ország sem mondhatja: én csak dolgozni akarok békességben, én semleges akarok maradni. Ma nincs semlegesség, tétlenségre van ítélve a békés polgári munka. Mert még azok az országok is, amelyek elkerülték mindmáig a fenyegető veszedelmet, még azoknak is állandó hadi készenlétben kell várakozniuk. Így világoszerre mindenütt csak azt a szomorú képet láthatjuk, hogy nem a béke, hanem a háború szolgálatában folyik a munka. Egyetlen szakadatlanul dolgozó műhely a világ, harsogó lárma közepette mindenütt csak rontó fegyvereket kovásolnak.

Május elseje tehát bensőséges nagy értelmében megszünt számunkra. És nem is fogunk annak mindaddig örvendezni, ameddig vissza nem nyeri igazi jellegét. Majd ha ismét az egyetemesen dolgozó emberiség ünnepe lesz ez a nap, annak a munkának ünnepe, amely épít, szépít és felkeket kölcsönös szeretetben összefon, akkor majd ismét nagy öröm lesz számunkra május elseje. Most azonban egy keserű mementó, a hogy búsan rávilágít, hogy milyen messzi távolodott el magasabb elrendeltetésétől a saját ronlásán kétségbeesett erőfeszítéssel munkálkodó emberiség.
(Flaheur)

Elkeseredett harc folyik a norvégiai vasutvonalakért

A németek megszerezték a Trondhjem és Oslo közötti vonalat

Dombas a németeké

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentését

Berlinből jelentik: A német hadsereg főparancsnokság a következő hivatalos közleményt bocsátotta ki: A Norvégiában harcoló német csapatok

valamennyi rendelkezésre álló útvonalon Trondhjem és Dombas irányában haladnak.

Az ellenséget mindenütt visszavonulásra kényszerítik. Ott a helységnél csapataink nagyobb mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. Egyébként ebből a helységből is kiűztük az ellenséget, amely

Dombas irányába visszavonult.

A Bergen irányában történő előnyomulás és az ezen a szakaszon folyó harc szintén sikerrel kecsegtet.

A negyedik számú norvég gyalogos ezred, a mely jóval a front mögötti hegyekbe visszavonult, letette a fegyvert.

Narviknál meghiusult az angol előretörés

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda kedden délután közölte, hogy az angoloknak minden kísérlete, hogy Narvikot megközelítsék, a német csapatok rendkívül heves ellenállásán meghiusult. Narvik közelében német repülőkből dobáltak ellenséges ütegekre és azokat harcoképtelenné tették.

Dombas elfoglalása Norvégia két legfontosabb vasutvonalának biztosítását jelenti

Párisból jelentik: A Havas-ügynökségnek a norvégiai hadszíntérre kiküldött különtudósítója jelenti: Úgy látszik, hogy a németek Røros városában állították fel az ezen vidéken harcoló csapatok parancsnokságát. Ami a harcokat illeti, a német csapatok minden lehetőséget elkövetnek, hogy a Dombasból észak felé haladó vasutvonalat elfoglalják.

Ebből a célból Tinslet helységből csapatok indultak Støren felé, azzal a szándékkal, hogy Ulsberg vidékén, Dombas és Støren között, a vasúti vonalat elfoglalják.

Ha ez a tervük sikerülne, úgy a szövetséges csapatok legfontosabb közlekedési vonalát vágnák el.

A németeknek ez a kísérlete azonban erős ellenállással találkozhat. Megnehezíti helyzetüket az is, hogy ez a terep inkább a védekezésre, mint támadásra alkalmas. A harcok jelenleg folynak és

Ennek az ezrednek parancsnoka és 2500 katonája megadta magát. Csapataink, amelyek Voss helység irányából az ellenséget üldözik, 260 foglyot ejtettek és öt ágyút zsákmányoltak.

Repülőink szintén élénk tevékenységet végeznek. Az elmúlt napok során

súlyos veszteségeket okoztak a partraszálló angol csapatok körében, különösen Nanses és Andalsnes vidékén,

ahol szövetséges csapatösszevonások történtek. Itt repülőgéphangárokat, kaszárnyákat, petróleumtartályokat gyűjtöttak fel, ezen kívül

hat hajót elsüllyesztettek,

többet pedig súlyosan megrongáltak. Kristiansan helységtől északra egy angol repülőgépet lelőttünk. Két, vagy három tengeralattjárót a Skagerrak és Kattegat szorosban elsüllyesztettünk. Nyugaton a helyzet változatlan.

azok kimenetele még ismeretlen. Tény azonban, hogy

az ellenség sikere esetén a Trondhjemtől délre harcoló német csapatok között az összeköttetés helyreállt.

A Havas-ügynökség egy másik távirata így hangzik: A norvégiai harcok az utóbbi napokban főleg légi tevékenységben merülnek ki. Az elmúlt két nap alatt rendkívül heves légi harcok voltak és mindkét részről nagy veszteségeket szenvedtek. Ezeknek arányáról eddig hivatalos jelentést még nem adtak ki. A szövetséges légi haderő egyre erőteljesebb támadásokkal válaszol az ellenség kezdeményezéseire.

Ennek eredményeként a német repülőgépek már nem a kikötőket bombázzák, hanem tevékenységük színterét a vasutvonalak felé helyezték át.

Ami a szárazföldi harci tevékenységet illeti, Rö-

ros vidékén a németek megkísérelték, hogy a Blommenen keresztül vezető hidat helyreállítsák. Erre azért van szükség, hogy motorizált csapatokat Stören és Rörös felé irányíthassák. Eddig mindössze néhány motorkerékpárost sikerült a tulsó partra juttatni. Nem hivatalos, de megbízható forrásból származó hír szerint Steinkjer kerületben a német csapatok támadást

intéztek, azonban súlyos veszteségek árán kénytelenek voltak visszavonulni. Narvik környéken különösebb esemény nem történt.

Az ellenséges csapatok itt továbbra is bekerítve állnak.

Ezen a területen egyébként nagy hóvihár dúl.

Nem sikerült elvágni Németország és Norvégia között a tengeri utat

A Havas távirati ügynökség tengerészeti szakértője az északitengeri helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy bár a hivatalos jelentések az utóbbi napokban a tengeri háborúról nem emlíkeztek meg, a szövetséges hadiflotta folytatja tevékenységét. A szövetséges hadihajók nem csak biztosítják a jelentős méretű ember- és hadianyagszállítást, de ugyanakkor két rendkívül fontos szerepet is magukra vállaltak: Norvégia déli partvidékének záróását és

a német haditengerészet egységeinek az Északi-tengerről való eltávolítását.

Igy többek között jelezték, hogy az utóbbi na-

pokban a francia és angol hadihajók támadásokat intéztek német tengeralattjárók ellen. Az eredmény még ismeretlen. Másrészt Norvégia déli partvidékének záróása továbbra is eredményesnek mutatkozik. Ha nem sikerül teljes mértékben elvágni a forgalmat Németország és Norvégia között,

a blokádnak mégis jelentős mértékben megnehezítette a szállításokat

és csak a legutóbbi napokban is a brit hadihajók újabb három német csapatszallító hajót súlyosztettek el.

Az oslói és trondhjemi német haderők egyesültek

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda a következő közleményt adta ki: Azok a német csapatok, amelyek Osloból Tynseten keresztül észak felé menetelnek, kedden délelőtt felvették az érintkezést azokkal a német egységekkel, amelyek Trondhjemtől dél felé haladnak. Ennek következtében a vasúti összeköttetést Oslo és Trondhjem között helyreállították.

Az Otából előretörő német csapatok észak felé haladva, Andalsnest irányában elfoglalták Dombast. Ezzel a kezükbe került Norvégia egyik katonailag és hadászatiilag fontos csomópontja.

Ujabb szövetséges csapatok Norvégiában

Londonból jelentik: A londoni rádió közlése szerint a norvégiai harcok jelentősebb esemény nem történt. Oesterdalban és a közeli völgyekben a szövetségesek továbbra is elvágván tartják az útvonalakat. Steinkjertől északra több összecsapás volt. A brit repülők tovább folytatják a német kézen lévő repülőterek bombázását. Svéd forrásból származó hír szerint a szövetségesek újabb csapatokat tettek partra Norvégiában.

NARVIK KÖRÜL A SZÖVETSÉGESEK TÁMADÁSRA KÉSZÜLNEK

Stockholmból jelentik: A szövetségesek csapatai állandóan újabb erősítéseket kapnak. A Nansosban partraszállt csapatok között

lengyel és cseh önkéntesek vannak.

Német részről is állandóan érkeznek újabb csapatok.

A szövetségesek kezükben tartják a Dombastól Störenbe vezető vasútvonal kulcsfontosságú és erősebb német támadásokkal számolnak.

Narvik körül a szövetségesek még nem nyitották meg a nagyobb támadást az itt lévő német osztagok ellen. Meg akarják várni, amíg a város lakói mind biztos helyen legyenek.

Újabb hír szerint a szövetségesek két újabb helyen is partraszálltak Norvégiában. Az egyik Andalsnest és Bergen között, egy kisebb fjord, a másik pedig a Sundalsi fjord, amely Andalsnestől északra van.

AZ ANGOL SAJTÓ ELISMERI A NÉMETEK ÁLTAL SZERZETT ELŐNYÖKET

Több angol lap a németek által Norvégiában szerzett helyzeti előnyöket ismerteti és rámutat arra, hogy ezeket az előnyöket a szövetségesek csak úgy egyenlíthetik ki, ha biztosítják fölényüket a levegőben is. Megállapítják a lapok, hogy

a norvégiai hadjárat igen kemény lesz,

de azzal biztatják a közönséget, hogy a szövetségesek győzelme végül is nem maradhat el. Közlik, hogy Steinkjertől északra az angol csapatok visszaverték a németeket. Az angol sajtó nagyon szeretné, ha Chamberlain miniszterelnök a közvélemény előtt megnyugtató kijelentéseket tenne és közölné, hogy az angol kormány feltétlenül tovább folytatja a hadműveleteket, bármilyen nehézségekbe is kerüljenek azok. A Daily Telegraph szintén kiemeli a norvégiai hadjárat nehézségeit és megállapítja, hogy a szövetségesek szempontjából egyik legfőbb kötelesség az lenne, hogy

Németország tengeri összeköttetését elvágják

és így a Norvégiában lévő német csapatok utánpótlás nélkül maradhatnának. — Még messze állunk a céltól és a szövetségesek a legnagyobb erőfeszítést kell kifejtésük úgy a tengeren, mint a leve-

gőben és a szárazföldön — fejezi be fejtegetéseit a Daily Telegraph.

A DOMBAS KÖRÜLI HARCOK RÉSZLETES LEÍRÁSA

Stockholmból jelentik: A német csapatok lassan nyomulnak előre a nehezen járható hegyek között Trondhjemtől délre és két helyen is véres harcokat folytattak a szövetségesek csapataival. Jelentik, hogy Hjoakinnál és Kvinonál, Steinkjertől 60 kilométerre északkeletre folyónak a harcok. A grundbrandi völgyben előrenyomuló angol csapatok elvagták a vasútvonalat Dombastól délre, míg a németek a Dombast—Trondhjem közötti vasútvonalat igyekeznek megszerelni. Motorizált csapatokat küldtek nyugat felé az Oster völgyében és Röröstől dél felé az egyedül járható országúton. Az osteri völgyön átvezető út Hjiorkin felé vezet, amely a szövetségesek birtokában van, akik erősítéseket küldtek ide. A norvégok ezalatt Kvinonál állnak ellen a tirsotti országúton és Ulsbergnél, amely a Dombast—Trondhjem vasútvonalán fekszik. Mindkét helyen rendkívül fontos események várhatók. A grundbrandi völgyben a németek előnyomulását repülőgépek és tüzérség támogatja, de az angol csapatok ellenállásán megtört az előnyomulás. Az angolok állásai is kitűnnek. Trondhjemtől északra a francia és norvég siosztagok képezik a steinkjeri ellentámadás főtámaszát, miként azt a norvég főhadiszállásról jelentik. Azt hiszik, hogy a német főcsapatokat a trondhjemi fjordban összpontosították és Beidstadt környékén, ahol nagy támadásra készülnek. Francia egységek több ízben harcba keveredtek német erőikkel azon az országúton, amely Beidstadtól Nansos felé vezet.

CSAK JELENTÉKTELEN ESEMÉNYEKET KÖZÖL AZ ANGOL ÉS NORVÉG JELENTÉS

Az angol hadügyminisztérium hivatalosan jelentik:

A Gubdrad völgyében a hadihelyzet lényegében változatlan. Az ellenséges léghaderő tevékeny módon bombázta Møde és Andalsnas helységeket. Narvik körül semmi különösebb esemény nem történt. A londoni légügyi minisztérium hivatalosan jelentik:

Egy angol repülőgép, amely a partvédő légitárhoz tartozik, meitközött egy Messerschmidt 110 típusú német géppel. A német gép lezuhant az angol partok mentén.

A norvég főparancsnokság hivatalos közleménye a következőket tartalmazza:

Molde felett német repülőgépek jelentek meg, amelyek bombát dobtak a helységekre. Egy német gépet a norvég légvédelmi tüzérség lelőtt. Norvég és német hajók között tengeri ütközet fejlődött ki, egy norvég hajó kigyulladt.

A Norvég Távirati Iroda jelentik: Egy norvég kórház hajót 250 kilométerre északra Bergentől német bombavető repülőgépek rendkívül hevesen bombáztak. A hajón öt ember, köztük egy orvos életét veszítette.

CHAMBERLAIN NYILATKOZNI FOG A NORVÉGIAI HELYZETRŐL

A Reuter-ügynökség jelentése szerint Chamberlain miniszterelnök nyilatkozatát a norvégiai eseményekkel kapcsolatban szerdára vagy csütörtökre várják az alsóházban. Chamberlain fogadta a munkáspárt parlamenti csoportjainak elnökeit, akiknek részletesen beszámolt a norvégiai harcokról.

A LEGÚJABB TÍPUSÚ TANKOKAT ÉS ÁGYÚKAT KAPJÁK A SZÖVETSÉGESEK AMERIKÁBÓL

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány rendeletet bocsátott ki, amellyel engedélyt ad arra, hogy a hadianyaggyárak az általuk készített legújabb típusú tankokat és ágyúkat eladhassák a hadviselőeknek a cash and carry elve alapján. Ennek megfelelően a megrendelőnek készpénzben kell kifizetnie a vételárát és az árú elszállításáról saját hajóján kell gondoskodnia. A lapok megállapítják, hogy az új rendelkezés kizárólag a szövetségeseknek kedvez, akik abban a helyzetben lesznek, hogy most a repülőgépek után

a legújabb típusú nehéz tankokat és ágyúkat is megvásárolhatják.

Németországnak sem pénze, sem szállítási lehetősége nincsen és így a kormány rendelkezése csak Angliának és Franciaországnak válik előnyére.

Nyugaton semmi különös

A hivatalos francia jelentés a következőket mondja: Az elmúlt éjszaka folyamán a frontokon semmi különösebb esemény nem történt.

Bemutatásra kerül a Hugo Victor halhatatlan regénye után készült szenzációs film:

A notre-damei toronyőr

Több ezer szereplő! Nagyszerű rendezés! A főszerepben: CHARLES LAUGHTON
D. e. 11 órakor matiné

Májusi ájtatosságok a timisoarai templomokban

Szűz Mária hódolatának szenteli a római katólikus egyház május hónapját, amikor is a templomokban esti ájtatosságok és szentbeszédnek lesznek. A temesvári templomokban a májusi ájtatosságok sorrendje a következő:

A PÜSPÖKI SZÉKESEGYHÁZBAN

Ma, május elsején este 7 órakor magyar szentbeszéd és ájtatosság, tartja Korner József dr. püspöki helynök. Enekel a Dóm-kórus. Csütörtökön este német szentbeszéd és ájtatosság, tartja Unterweger Lothár dr. kanonok, szemináriumi rektor. Pénteken, május harmadikán Boros Béla dr. teológiai tanár magyar nyelvű szentbeszédet tart Egy az Isten címen. Szombaton este Niedermeier Viktor káplán németül beszél, vasárnap este hét órakor magyar nyelvű szentbeszéd és ájtatosság, tartja Fodor József központi pap Az örök Isten címen. A hónap további részében naponta felváltva magyar és német nyelvű szentbeszédnek lesznek.

A BELVÁROSI PLÉBANIATEMPLOMBAN

minden este nyolc órakor ájtatosság lesz és pedig páratlan napokon német és páros napokon magyar nyelven. Május elsején német nyelvű szentbeszédet mond Plesz József kanonok. Szentbeszéd lesz minden vasárnap és május utolsó napján az ájtatosság nyelven. Amikor a Dómban magyar az ájtatosság és szentbeszéd nyelve, akkor a plébániatemplomban német és viszont.

A GYÁRVÁROSI PLÉBANIATEMPLOMBAN

minden este hét órakor kezdődik a májusi ájtatosság és felváltva magyar és német nyelven lesznek. Ma, május elsején Rech K. Géza apátplébános magyar nyelven tartja az első szentbeszédet és ájtatosságot. Enekel a templomi énekkar. Csütörtökön német az ájtatosság és azután páratlan napokon magyar és páros napokon német lesz. Az énekrészeket ellátják a gyárvárosi templomi énekkar, a gyárvárosi fiú és leányiskola növendékei, a Zene- és Dalgylet, az Ifjúsági Egyesület és a Banatia énekkara felváltva.

AZ ERZSÉBETVÁROSI PLÉBANIATEMPLOMBAN

az ájtatosságok naponta este hét órakor kezdődnek. Ma, május elsején német nyelvű szentbeszéd és ájtatosság, tartja Pater Stefan provinciális. Csütörtökön magyar nyelvű ájtatosság és szentbeszéd. Hétfőn és szombaton nincsen szentbeszéd, kivéve, ha aznap ünnep van. Kedden és csütörtökön magyar, szerdán és pénteken német a szentbeszéd nyelve. Vasárnap és ünnepnap az esti szentbeszéd nyelve elkenkezője a délelőtti ünnepi mise szentbeszédének.

A JÓZSEFVÁROSI PLÉBANIATEMPLOMBAN

a májusi ájtatosságok naponta negyednyolc órakor kezdődnek. Ma, az első ájtatosságot és szentbeszédet német nyelven Metzger Márton dr. prépostplébános tartja. Csütörtökön este magyar lesz a szentbeszéd és azt is Metzger plébános mondja. Minden este lesz szentbeszéd és pedig felváltva magyar és német nyelven a hónap végéig.

A MEHALAI PLÉBANIATEMPLOMBAN

minden este félnyolc órakor lesz ájtatosság. Ma, szerdán német nyelvű szentbeszédet és ájtatosságot mond Pater Gotthard, csütörtökön magyar lesz a szentbeszéd, tartja Pater Valentin Vancsó. Ezután minden szerdán magyar, pénteken és vasárnap pedig német nyelvű lesz a szentbeszéd. Május 5-12 napjai között német konferenciabeszédnek lesznek

Legujabb sport

Meghosszabbított félidő után is eidöntetlen maradt a Venus Rapid mérkőzés 2:2

Bucurestiből jelentik: Kedden délután játszották le Bucurestiben a Román Kupa utolsó mérkőzését a Rapid és Venus között. Az eredmény 2:2 (2:1, 2:2, 2:2). Az első félidőben a Rapid szél ellen játszott, ennek ellenére az első 45 percben főlénye teljes mértékben megmutatkozott. Az első gólt Sipos beadásából Barátky rugta a 12-ik percben. A 28-ik percben Bogdan beadása Siposhoz jut, aki megszerzi a Rapid második gólját. Három perccel a szünet előtt a Rapid kapusának hibájából a Venus Iordache révén megszerzi az első gólt. A második félidőben a Venus erősen támad, a Rapid azonban szépen védekezik. Már-már úgy látszik, hogy a végeredmény az első félidő 2:1 arányú eredménye marad meg, amikor a 87-ik percben Orza beadásából Bodola kiegyenlített. A mérkőzést ezután kétszer 15 perces idővel meghosszabbították, a végeredmény azonban nem változott. A mérkőzést, amelyet 15 ezer ember nézte végig, Kroner Emil vezette. A meccset egyébként megismétlik.

Itt vagyok én
 hogy bőrét
 megedzzem!

NIVEA Eucerit tartalmu, a bőr erősítő szere. Erre van az Ön bőrének szüksége, hogy egészséges maradjon. Csak egészséges bőr szép és szép is marad. Tehát ne feledje legalább naponta kétszer bőrét NIVEA-val ellenállóvá tenni

207

Majsky szovjetnagykövet bejelentette, hogy a Szovjet kész Angliával kereskedelmi tárgyalásokat kezdeni

Londonból jelentik: Majsky orosz nagykövet hétfőn délután kihallgatáson jelent meg Halifax külügyminiszternél és átadta neki arra az angol jegyzékre adott választ, amelyben

Anglia bizonyos feltételek mellett késznek mutatkozik Szovjet-Oroszországgal a kereskedelmi tárgyalások fonalát felvenni.

Rómából jelentik: A Messengernek jelentik Londonból, hogy Oroszország és az angol kereskedelmi viszonyban

újabb váratlan és döntő lépés következett be. Majsky londoni orosz nagykövet közölte Halifax

angol külügyminiszterrel, hogy Oroszország hajlandó kereskedelmi egyezményt kötni Angliával kölcsönösségi alapon és

hajlandó megfontolás tárgyává tenni az orosz importtermékek angliai exportját.

Ez annyit jelent, hogy Oroszország a jövőben nem fog semmiféle angol árucikket Németországba szállítani. Az orosz kormány azonban

visszautasította Angliának az Oroszország és Németország kereskedelmi viszonyába való beavatkozását.

(Rador)

A volt tisztek és altisztek kérhetik rangjuk elismerését

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium a következő rendeletet adta ki: A személyzeti igazgatóságnak az idegen hadseregekben származó és román állampolgárokká lett tisztek és altisztek átvétele tárgyában tett jelentése folytán elrendeljük:

1. A szabályos külföldi hadseregekben szolgált tisztek és Erdélynek, Bukovinának, Basarabiának az anyaországgal történt egyesítése folytán román állampolgárokká lett tisztek és altisztek, akik ezideig a román hadsereg tartalékos állományába fel nem vétettek és akiknek rendfokozatuk így el nem ismertetett, kérjék a tartalékba való felvételüket kérvény által, ami a nemzetvédelmi minisztériumhoz augusztus 1-ig a következő okiratok kíséretében adandók be: a)

Egyéni kérvény. b) A rendfokozat bizonyítása. (a háború idejéből származó eredeti okirattal). c) Állampolgársági bizonyítvány. d) Tanulmányi bizonyítvány. e) Erkölcsei bizonyítvány. f) A román nyelv tudását igazoló bizonyítvány. g) Születési anyakönyvi kivonat. h) Orvosi bizonyítvány. i) A foglalkozás szabad üzését tanúsító bizonyítvány (libera practica).

2. Az augusztus 1. után érkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Mindazok a tisztek és altisztek, akiknek helyzete augusztus 1. után rendezetlen és akik az összes okirataikat ezen határig nem nyújtották, a korosztályuknak megfelelő tartalékba illesztetnek közkatonai minőségben.

Az angol hadigazdasági miniszter szemrehányása Amerikának

Londonból jelentik: Az amerikai kereskedelmi kamara tiszteletére Londonban rendezett ebéd végén Rolland Cross, angol hadigazdasági miniszter beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, Anglia el van határozva, hogy a végletekig harcoljon. Miután kijelentette, hogy Nagy-Britannia minden eszközzel folytatja a gazdasági háborút és ezzel a háború tartamát sok hónappal megrövidíti, a miniszter a következőket mondta:

— Allíthatjuk, hogy a zárlat érezhető Németországban, de elvitathatatlan, hogy néhány-szor áttörték a zárlatot és ezek közül a legkomolyabb az, hogy a háború kezdete óta Vladivosz-tokon át rez-, kaucsuk- és más hadianyag jön. Ezeket Vladivosz-tokba importálták nagy mennyiségben és csaknem bizonyos, hogy Német-

ország számára továbbították. Hadianyagok jó része az Egyesült Államokból érkezik és kérdezzük, számolnak-e azzal az Önök országában, hogy jelentékeny hadianyagkészletek mennek ezen az úton Németországba?

A brit tengerészeti minisztérium jelentése a veszteségekről

Londonból jelentik: A Havas távirati ügynökség közli: Hivatalosan jelentik, hogy a Tarpon és a Sterlet nevű angol tengeralattjárók nem jelentkezték támaszpontjukon. Azt hiszik, hogy mindkét tengeralattjáró elveszett. (P-3-3)

Heves támadásban részesítette két angol miniszter Németországot

Svédországot teljesen megnyugtatta Ribbentrop beszéde.

Londonból jelentik: Sir Samuel Hoare angol légügyi miniszter nagy beszédet mondott, amelyben a legélesebb kifejezésekkel támadta Ribbentrop német külügyminisztert. Le kell szögezni — mondotta Hoare, — hogy a német külügyek vezetőjének beszéde egész sor valótlanokat tartalmaz.

A legfelháborítóbb valótlanosság az az állítás, mintha a szövetségesek meg akarták volna szállni Norvégiát és Németország csak megelőzte ebben a szövetségeseket. Ha Angliának és Franciaországnak ez lett volna a célja, megtehették volna jóval előbb, mint a németek.

A szövetségesek azonban sohasem gondoltak a skandináv államok bármelyikének megszállására,

sem a háború kiterjesztésére. Ribbentrop úr tudatos valótlanosságait az egész világ közvéleménye előtt kell megbélyegezni. Egyébként ezekhez a valótlanosságokhoz már hozzá vagyunk szokva a német külügyminiszter részéről.

A légügyi miniszter ezután foglalkozott a német fenyegetésekkel és visszautasította azt a vádat, mintha a brit repülők meg nem erősített helyeket, vagy városokat bombáztak volna. A németek retorzióval fenyegetőznek — mondott.

Hudson angol miniszter a tengeri helyzetről

Londonból jelentik: Hudson angol tengerészeti miniszter hétfőn rádióbeszédet mondott és ebben a következőket jelentette ki:

— Megállapítható, hogy a németek tengeri hadjárata teljesen ellenyhült és a kudarc jeleit mutatja. Buvárhajó és aknabombázó alig lehet beszélni. Hetek telnek el és egyetlen brit hajót sem süllyesztenek el a háború kezdetén oly féltelmetes tengerelaltjárók.

Az Északi-tengert flottánk megtisztította a „mágneses” aknáktól.

A német hajóhadnak több, mint a fele megsemmisült, ez a legyengült flotta még Svédországgal szemben sem gondolhat akcióra, mert a most már túlerőben levő svéd hajóhad teljes sikerrel szállhat szembe velük.

A háború nyolc hónapja alatt brit kereskedelmi flotta egész hajóparkjának mindössze nem egészen három százaléka pusztult el. Ez a veszteség azonban csak papíron van meg, mert a közben végrehajtott hajóvásárlások, új hajók építése és a zsákmányolt német hajók szolgálatba állítása folytán

a kereskedelmi flotta ma jóval erősebb, mint volt a háború kitörésekor.

Ugyanez áll a hajóhadra is, amelynek veszteségeit nemcsak pótoltuk, de hadiflottánk is több egységgel rendelkezik ma, mint rendelkezett nyolc hónap előtt.

A miniszter ezután a legélesebb szavakkal ítélte el a német tengeri hadviselést. Ez a hadviselés a maga brutalitásával ártatlan emberek ezreit pusztította el, nem téve különbséget hadviselők és semlegesek között. A „tengerész becsület” kifejezés — ezt sajnálattal kell megállapítanom, — ismeretlen a németek előtt. De ne

ta. El is hiszem nekik, mert a világháborúban sem ártatlanok védtelen helységeket bombázni és védtelen polgárokat lekasabolni. Mi ebben sohasem fogjuk követni őket. Angol repülők sohasem fognak legyilkolni ártatlan és védtelen embereket, mint a hogyan angol hajók sem süllyesztettek el egyetlen semleges hajót és nem fullasztottak a tengerbe ártatlan matrózokat.

Sir Samuel Hoare ezután részletesen ismertette a norvégiai hadihelyzetet. Fő célunk — mondotta, — hogy kiűzzük Norvégiából az oda behatolt német csapatokat s hogy

megsemmisítsük hajóhaduk még megmaradt részeit.

Mindkét célt el fogjuk érni, de hogy mikor, azt nem lehet megmondani.

Nem szabad ellenfelünket lebecsülni és nem szabad megfélemlíteni arról, hogy a németek jelentős előnyre tettek szert a szövetségesekkel szemben. Ezt az előnyt kiegyenlíteni időbe és áldozatokba kerül. Hosszú küzdelemre, szívós és állhatatos kitartásra van szükség, hogy feladatainkat megvalósíthassuk, de bizonyos vagyok benne, hogy Norvégiát sikerül megszabadítanunk a betolakodóktól.

feleldjék el a németek a biblia mondását:

„Aki kardot ránt, az kard által pusztul el!”

RIBBENTROP BESZÉDÉNEK HATÁSA

Stockholmból jelentik: A norvég kormány jelentést adott ki Ribbentrop német külügyminiszter beszédével kapcsolatban. A kormány a legerélyesebben cáfolja a külügyminiszternek azt az állítását, mintha a szövetségesek Norvégiára megszállására készültek volna és mintha azt a norvég kormány tudta és ehhez hozzájárult volna. A valóság a fentieknek éppen az ellenkezője. A szövetségesek, miként a finn háború alatt, úgy annak befejezése után is mindenkor respektálták Norvégia semlegességét, amiről a kormány meggyőződést szerzett. A jegyzék leszögezi, hogy a német külügyminiszternek nem sikerült

senkit sem meggyőzni arról, hogy a németek csak megelőzték a szövetségeseket Norvégia megszállásában.

Koht norvég külügyminiszter beszédét mondott, amelyben válaszolt Ribbentrop német külügyminiszter Norvégiával kapcsolatos kijelentéseire. Koht leszögezte, hogy a norvég kormány nem tudott előre arról, hogy Anglia a norvég területiális vizeken aknazarat akar létesíteni.

A Daghens Nyheter című svéd lap jelenti: Ribbentrop beszéde alkalmasnak látszik arra, hogy Svédországot a legteljesebben megnyugtassa. A kedvező kijelentések mégsem tüntetik el aggodalmaikat. A svéd kormány Ribbentrop beszédére azzal válaszolt, hogy a hadikészülődés tempóját meggyorsította. Nincsen kizárva, hogy a német külügyminiszter beszédét hadászati célzatossággal intézte a svéd néphez.

Tiloff bolgár miniszterelnök szerint a Balkán békéjét semmiféle veszélyezteteli

A szomszédokkal való barátság jegyében nyílt meg a szóliai mintavásár

Szófiából jelentik: A bolgár miniszterelnök nyilatkozott az egyik szóliai lapnak, és abban a többek között a következőket mondotta:

— Bulgária külpolitikája azon fáradozik, hogy az ország ne sodródjék be az európai háborúba. A bolgár külpolitika hagyományosan békepolitika, ez megfelel az ország és a nép érdekeinek. Szomszédainkkal való kapcsolatok igen barátságosak és a közös balkáni érdekből adódnak. Nem látok semmi olyan közeli veszélyt, amely akár Bulgária, akár pedig a Balkán békéjét veszélyeztetné. Bulgária mint a Balkán családjának lojális tagja mindenkor a kölcsönös bizalom fenntartásán fáradozik.

Hétfőn reggel Filoff bolgár miniszterelnök részt-rad nyitva,

vett a bulgár mintavásár megnyitásának ünnepségein. Az ünnepségen megjelentek a bolgár király képviselője, a kormány tagjai, a diplomáciai testület számos belföldi és külföldi előkelősége és mintegy 100 ezer látogató, akik Bulgária különböző részeiből, valamint külföldről érkeztek meg. A mintavásár megnyitása alkalmával Filoff miniszterelnök és Zagoroff kereskedelemügyi miniszterek mondtak beszédeket. A szónokok beszédeikben Bulgária békemunkájára és az ország fejlődésére hívták fel a figyelmet. Ezen a mintavásáron Németország, Görögország, Jugoszlávia, Japán, Románia, Szlovákia és a Szovjetunió vettek részt. A vásár május 12-ig ma-

Uj nagytanács a negyedik kerületi egyházközség élén

A józsefvárosi katolikus egyházközség tagjai hétfőn választották meg a száz tagból álló új egyháztanácsot. Bogma Miklós egyházközségi alelnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg a szavazást és mellette, mint bizalmi férfiak Forgács Mátyás és Somogyi Károly a magyar, Holzer Franz és Kastner Oskar a német tagok részéről voltak jelen. A jegyzőkönyvet Eichert Mátyás vezette. A választás délután öt óráig tartott, amikor is az elnök lezárta a szavazást és összeszámolták a leadott szavazalólapokat. A választás eredményeként az új egyháztanács tagjai a következők lettek:

Acél Oszkár dr., Andris Rudolf, Bakacsy István, Bogma Miklós, Bittenbinder Michael, Bosch Nikolaus, Burger Franz, Bottyen Peter, Buzasch Nikolaus, Ballner Stefan, Bánfalvy Zsigmond dr., Capdebo Dezső dr., Csordás Mátyás, Duckhorn Hans, Ebinger Nikolaus, Eder Péter, Eichert Mathias, Feistamm Josef, Focht Peter, Feld Kálmán dr., Friedrich Aladár, Forgács Mátyás, Gelsinger Gyula, Gulyás Pál, Gellert Franz, Gimpel Josef, Götz Mathias, Götz Nikolaus dr., Holz Nikolaus, Holzer Franz, Hutterer Jakob, Hügel Ferdinand, Hámory Lajos, Hanecker Adolf, Heber Mátyás, Hermann György, Hernek József, Hochstrasser Gusztáv, Horváth Antal, Horváth Ferenc, id. Horváth Imre, Hummel Hans, ifj. Horváth Imre, Jäger Oszkár, Jahoda Jenő, Joszt Géza, Juracssek Emil, Kastner Oskar, Knopf Anton, Kleitsch Johann, Krämer Josef, Kleininger Hans, Kleiber Franz, Kovács Béla dr., Kovács István, Kovács József, Kristóf János, Kollársik Ödön, Lambert Ferdinand, Lévai István, Löffler Josef, May Hans dr., Mitschang Hans, Marschall Josef, Martin Johann, Marossy József, Moszkó János, Novotny Karl, Németh József, Neuhold Pál, Nickmann Rudolf, Nüszl Aladár, Öhegyi Jenő, Prochaska Ludwig, Pokorny Lajos, Puhala Sándor dr., Prunkl Edmund, Reiser Nikolaus dr., Rohlik Ferenc, Recktenwald Nikolaus, Somogyi Károly, Schütz Josef dr., Szlahotka Sándor, Schneider Josef, Scheibling Johann, Szokob Ferenc, Stumper Franz, Schmausz Josef, Traunfellner Tivadar, Tury Kálmán, Wilhelm Hans, Wellisz Ferenc dr., Wiwe Josef, Wolf József dr., Wiesner Nándor, Wilwert Josef, Wonka Hans, Wehny Károly, Winkler Mathias és Welpert Dominik.

CAPITOL mozi

Ma és a következő napokon:

RENATE

a kvartettben

A főszerepben

NAGY KATÓ

A PELLÓ mozi
A CSAPDA

A filmgyártás remeke. A főszerepekben: Maurice Chevalier, Maria Dea, Pierre Renoir és Erich v. Stroheim

Bangha Béla S. J.

A katolikus élet egyik vezéralakjának elhunytá nagy vesztesége a katolikusságnak

Budapestről kaptuk a hírt, hogy veszteségére a magyar katolikusságnak, Bangha Béla jezsuitársasági atya, a neves magyar hitszónok, hosszas szenvedés után 60 éves korában a magyar fővárosban elhunyt. Írásai és beszédei új szint, új hangot jelentettek az egyházi életben és a kiváló író és szónok csakhamar becsült, előkelő harcosa lett a keresztény újjászületésnek. Nincsen a közélet irányításának olyan vonala, amelyet ez az ízig-vérig modern, imponáló műveltségű és rendkívül szívósságú ember hatáskörébe ne vont volna. Most, hogy a halál híre megérkezett, szinte lehetetlenséggel határos felmérni, vagy csak nagyjából is ismertetni azt az utat, amelyet Bangha Béla pályafutásában megtett. Csak részleteket ragadunk ki. Néhány jellemző képet a sok közül. Elsősorban Bangha Béla ama tevékenységi köréből, amelyet kevésbé ismert talán az erdélyi magyar olvasó.

A KERESZTÉNY SAJTÓ MEGTEREMTŐJE

Bangha Béla alapítója és huszonhét évig főszerkesztője volt a Magyar Kultúra című társadalmi és tudományos szemlének. E lap alapítására a közvetlen indítást a világháború előtt uralkodó keresztényellenes kultúrának adta meg. A Magyar Kultúra lett az újjáébredő kereszténység és katolicizmus éharcosa. Aki protestáns részről szintén a komoly kereszténység újjáéledésére vágyott, az melléje állt s a lapnak kezdetől fogva lelkes protestáns olvasói, sőt dolgozó társai is akadtak (Császár Elemér és Ernő, Burján Károly). Különösen egy rovata vona magára a figyelmet. A „Pajzs és kard”. Rövid, színpompás válaszok, széljegyzetek, bírálatok, a felvetett vagy önként felvetődő kérdésekre. Sokan zokon vették a Magyar Kultúra szokatlan, bátor hangját, ez azonban előrelátható volt. A Magyar Kultúra erős szociális irányzata sok hívet szerzett a keresztény arcvonal számára a proletár-diktatúrát közvetlenül követő években.

A Magyar Kultúra írógárdát nevelt. Új írónemzedéket a régi mellé. A magyar irodalom rákfenéjét, a pesti stílust kezdettől fogva pellengérezte, támadta és gyöngítette annak nyelv- és ízlésrontó hatását. Láttunk e negyedszázad alatt lapokat születni, terebélyesedni és gyors érlelésében kímélteni. A különböző szubvenciók injekciói is hatástalanoknak bizonyultak nem egy esetben. A Magyar Kultúra ezzel szemben állandóan erősödött, egyre több új író csatlakozását jelenthette és olvasótábora nőttön nőtt. Nemzetközi viszonylatban is a legnívósabb lapok közé tartozik. Nagy érdeme a Magyar Kultúrának, hogy eszmetisztító tevékenysége révén egyengette a pártok fölött álló, független katolikus napisa útját. Bangha Béla ott szerepel a Központi Sajtóvállalat alapítói sorában. A mai magyar közélet már mint tekintélyt idézi a Magyar Kultúrát. Az újpogánysággal szemben elfoglalt álláspontja (faji kérdés) mély benyomást keltett az olvasóközönségben. A földreform sürgetését célzó cikkei a magyar lelkiismeret klasszikus megnyilatkozásai.

ÉRDEKESEK BANGHA BÉLA ÉLETEBŐL

Bangha Béla S. J. nagy, reprezentatív munkája a Katolikus Lexikon. A keresztény műveltség népfőiskolája. Négy kötetbe tömörített valóságos könyvtár, mely a szakkönyvek egész sorozatát pótolja. A legkiválóbb magyar tudósok közreműködése és irányítása mellett Bangha Béla szervező munkásságához fűződik a lexikon kiadása, amely azóta sokezer magyar család könyvtárának büszkesége. A budapesti eucharisztikus világkongresszus előkészítő tanácsában Bangha Béla nagy külföldi ismeretsége, kapcsolatai, valamint bámulatos szervezőtechnikai jártassága nagyban hozzájárult a kongresszus sikeréhez. Rádiószónoklatait ő is megjelentette több kötetben. Az utolsó kötet nemrég hagyta el a sajtót. Ismertebb művei: Jeilemrajzok a katolikus egyház életéből. Jézus istenségének bizonyítékai, Nagy kérdések útján, A katolikus egyház isteni eredete, Istenhit és istentagadás, Magyarország újjáépítése és a kereszténység, Örök élet ígéi (I—III). Ezernyi cikk, tanulmány, számtalan ismeretterjesztő füzet, rengeteg előadás, ez ennek a ragyogó tollú, zseniális embernek a szellemi termései.

Beszédeit az éter hullámain keresztül ezek hallgatták állandóan. Világos okfejtés, meggyőző erő és közvetlenség volt Bangha Béla

szónoki erénye. Prohászka Ottokár és Tóth Tamás mellett ő volt az újabb idők legkiválóbb magyar egyházi szónoka.

Több külföldi körúton vett részt. Legnagyobb jelentőséggel délamerikai útja bír. A Magyar Kultúra társszerkesztőjével, Nyisztor Zoltánnal, fölkeresték a délamerikai magyar településeket és megrendítő útleírásokban emlékeztek meg élményeikről.

Ezelőtt három évvel már egyszer fekiúdt súlyos beteg s e betegsége folyamán írta meg egyik legmegkapóbb, izgalmasan érdekes cikket: Utazás a part szélén (Egy visszatért ember emlékezései). Az írás gyöngyszeme Bangha pá-

A HABZÓ FOGPÉP

ter műveinek. A Szent István Akadémia tagja volt.

Ausztrália miniszterelnöke a szövetségesek oldalára hívta Olaszországot

Sidneyből jelentik: A sidneyi rádió olasz nyelvű hírszolgálatának felavatása alkalmával Menzies ausztráliai miniszterelnök az olasz hallgatókhoz a következő beszédet intézte:

— Olaszország és Ausztrália között régi barátság áll fenn, amelynek alapja a kölcsönös tisztelet. Az olasz nép valószínűleg tudni óhajtja, hogy miért áll harcban Ausztrália Németországgal. Mi ausztráliaiak angolok vagyunk és

Nagybritanniával együtt élünk, vagy halunk. A szabadságért és függetlenségünkért harcolunk. Semmiféle kötelezettségünk nincsen arra, hogy hadsereget, vagy repülőgépeket küldjünk Angliába, de ennek ellenére

sok tízezernyi katonánk harcol a brit hadseregben.

Menzies ezután az olasz kultúra dicsőségéről beszélt és arról, hogy milyen halhatatlan áldozatkészséggel járult hozzá az olasz nép a világ kultúrájának felépítéséhez. Az angol birodalom valamennyi tagállamával együtt Ausztrália el van határozva arra, hogy ellenáll a támadónak abban a meggyőződésben, hogy a cél, amelyért a harc folyik, Olaszország számára is fontos. Ezért remélik, hogy az olaszok rokonszenve is a szövetségesek mellett fog megnyilvánulni ebben a küzdelemben.

(Rador.)

IPARMŰVÉSZETI

cikkek, művirágok — mindenféle anyagból övek — retikülök — táskák, minden, a női divathoz tartozó újdonságok — kreációk érdekelnek. Bucurestire elvállalom a képviselőket, kondíciókat levélben közlöm. Érdeklődők részletesen ismertessék eladandó áruikat

ALEXANDRU FISCHER

Bucuresti, Casuta postală 333.

160 ezer liter benzint mentett meg egy német munkás bátorsága

Berlinből jelentik: Egy német munkást a vas-keresztel tüntettek ki, mert önfeláldozó magatartásával megmentett 160 ezer liter benzint az elpusztulástól, valamint egy gyártelepet és több vasúti kocsit. Erről az esetről a következőket jelenti a Német Távirati Iroda:

Egy német állomáson, ahol több benzinnel töltött tartály kocsit állott, több munkás tehergépkocsira szerelt benzint. A benzint véletlen következté-

ben a földre loccsant, majd egy munkás vigyázatlansága miatt, aki cigarettára gyújtott, hatalmas lángokkal égni kezdett az eldobott gyufától. A lángok a tartály kocsit felé csaptak. Egy vasúti tisztviselő rákiáltott a munkásokra, hogy zárják el a tartály kocsit fűcsapját, de ezek szétfutottak egy kivételével, aki átrohant a lángokon és elzárta a fűcsapot, amellyel nagy pusztulást akadályozott meg.

(Rador.)

Hitvallásos iskolát akar létesíteni a harmadik kerület katolikussága

Az erzsébetvárosi római katolikus egyházközség nagytanácsa Péter Kerl Norbert plébános elnöke alatt tartott évi közgyűlésén — amely egyúttal a megalakulás is volt — Andres Ferenc dr. alelnök rámutatott arra, hogy az egyházközség húsz esztendőn keresztül milyen sok áldozatot hozott iskolai célokra. Az egyházközség a múlt évben is más városrészekben működő iskoláknak százezer lelt adományozott. Legközelebbi törekvése azonban az lesz, hogy saját hitvallásos iskolát létesítsen. Az egyházközség a most kezdődött új költségvetési évben kénytelen a más városrészekben működő iskolák támogatását szüneteltetni és az eddig erre a célra fordított összeget orgona beszerzésére fordítja.

Kószó János dr. alelnök magyar nyelven üdvözölte az új egyháztanácsot. Hangsúlyozta, hogy a mai vallástalan és istentelenséggel teli világban minden katolikus férfinak és elsősorban az egyháztanács tagjainak jó példával kell előljárni. Beszélt a lelépő nagytanács és választmány munkájáról. Az új nagytanácsnak egyik legszebb feladata lesz a szerény harmónium helyett a templomot orgonával megajándékozni, amely az istentiszteletek magasztosságát emeli.

A múlt évi működésről szóló jelentést Tóth János magyarul, Bambach Alfréd németül olvasta fel. Zobay Péter pénztáros bemutatta a múlt évi zárszámadást, amelyet a közgyűlés elfogadott és a volt vezetőségnek megadta a felmentvényt. Ugyancsak hozzájárult a közgyűlés az új költségvetéshez is.

Ezután egyhangúlag megválasztották az új választmányt, amelynek rendes tagjai a következők: Gazda József, Gámenczy István, Heller István, Kószó János dr., Lőrincz István, Martzy Mihály, Schimmer István, Szappanos Gyula, Szánthó László, Takács Kálmán, Tóth János, Zobay Péter, dr. Andres Franz, Fuchs Jakob, Hagel Hans, Klanpfer Franz, Kleitsch Josef, Lang Georg, Michels Josef, Minges Stefan, Schmidt Ernst, Schmitz Mathias, Schütt Nikolaus és Straus Franz, póttagok: Cseh Mihály, Ungvári Jenő, Hornischer Pál, Pálkás Aladár, Kisfaludy Ferenc dr., Stumpfoll Dezső dr., Lang Franz, Lenhardt Nikolaus, Bohn Emil, Schmidt Bernhardt, Bieher Nikolaus és Knapp Martin.

Péter Kerl Norbert plébános üdvözölte az új választmányt, majd néhány buzdító szó után a közgyűlést berekesztette.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15

Ave, királynóm!

Teremtő agy és Szépségek nászának
Ünnepén fogant legszebb Gondolat,
Akit az élet lángoló vágyának
Trónjára ültetett a hódolat:
Május, köszöntlek!... Káprázatos fényed
Rejtett jövőbe veti sugarát,
Melyben a hit, a remény újra éled
S útjában ledől minden akadály.

Isten hozott!... Ime, tekints körül,
Mindenek arcán öröm, dicső dal;
Jöttödnek még az árnyék is örül:
Bokrok alján, halld, hogy ujjong a dal...
A hétköznapok bús elégiáján.
Lelkesült óda szárnyal át, meg át
S az ihlettől fenn felő szárnyán
A rög is napnak képzeli magát.

Üzd ki szívünkéből — térben és időben
Gyakran felhangzó bánat-jajjaink
S ó, add, ha napunk volna lemenőben,
Egy szebbe ébredjenek fiaink,
Melyben az árny, mint egy varázsütésre
Örökkényű jelenné oivad át
S nem küld az átok azuzos egére
Nehéz keresztű, sötét Golgotát!...

Ave, királynóm!... áldott gyermeke
Teremtő agy és álmok szent nászának,
Te vagy az idők szent igérete,
Legszebb gondolata a megváltásnak...
Amíg velünk vagy, gond s küzdelem
Édes remény né szelídül szívünkben;
Dallá nyúl a győtrelem
És megáldasz hű hűtünkben.

KOSZTOLÁNSZKY ISTVAN

(—) LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZAMA A mai általános munkaszünetre való tekintettel, pénteken korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Maisky és Halifax tárgyalásai. Londonból jelentik: Maisky a Szovjetunió londoni nagykövete hétfőn látogatást tett az angol külügyminisztériumban, ahol megbeszélést folytatott Halifax lord külügyminiszterrel. (Rador.)

— Az ország hegyes vidékein havazik. Bucurestiből jelentik: Az utolsó 24 órában a hőmérséklet lényegesen megváltozott, különösen az ország délkeleti részében, ahol a hőmérséklet mínusz 1 fokra csökkent. Cernautiban 0 fokot mértek. Az ország hegyes vidékein megkezdődött a havazás. A fővárosban az elmúlt éjszaka folyamán plusz három fokot mértek, míg a husvét első napján 22 fok meleg volt.

— Argentína gabonával segíti Norvégiát. Buenos Ayresből jelentik: A buenos ayresi norvég követ közbenjárására az argentin kormány úgy határozott, hogy 20 ezer tonna gabonát küld norvég hajókon Norvégiába. A szállítás alá kerülő gabona árának fizetési terminusa meghatározatlan. (Rador.)

— Nagy tűz egy belga katonai épületében Brüsszelből jelentik: A DNB közli: Hétfőn este hatalmas tűzvész tombolt St. Hubert helységben egy katonai épületben. Nem sokkal a tűz kitörése után több benzintartály és néhány gépkocsi lőszer felrobant. A belga katonákat még idejében eltávolították úgy, hogy sebesülés nem történt. A robbanás erejétől félkilométeres körzetben az ablakok betörték. (Rador.)

— Huszonegy angol aviatikust temettek. Kopenhágából jelentik: Kedden nagy katonai pompával temettek el 21 angol pilótát, akik az aalbergi repülőter elleni támadás alkalmával vesztették életüket.

Alfieri volt olasz kultuszminiszter berlini olasz nagykövet

A német sajtó a német nép nevében szívélyesen üdvözli Alfierit, berlini olasz nagykövetté történt kinevezése alkalmából, de nem kevésbé szívélyesen emlékszik meg a távozó Attolico eddigi olasz nagykövet érdemeiről is. A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Alfieri, mint kultuszminiszter, a két szövetséges hatalom között eddig a kulturális kapcsolatok kiépítésén dolgozott, most azonban

a politikai kapcsolatok kiépítését és kifejlesztését is szorgalmazni fogja. Alfieri személyében a Duce legszemélyesebb hívét nevezte ki.

— Moszkva és Helsinki között helyreáll a forgalom. Moszkvából jelentik: A Pravda jelenti, hogy a közeljövőben helyreállítják a Helsinki és Moszkva közötti vasúti forgalmat. (Rador.)

— Négy nő belefulladt a Dunába. Giurgiuból jelentik: Husvét első napján Marin, Ioan Tataru, valamint négy fiatal nő csónakkirándulást akartak tenni a Dunán. A csónak 200 méterre a parttól felborult és valamennyien a vízbe zuhantak. Marint és Ioan Tatarut sikerült megmenteni, míg a négy nő a vízbe fulladt. A holttesteiket még nem sikerült megtalálni. A hatóságok bevezették a vizsgálatot a borzalmas szerencsétlenség okának kiderítése végett.

— Tetrzzini Lujza operaénekesnő halála. Tetrzzini Lujza, a milánói Scala színház világhírű énekesnője 65 éves korában elhunyt. Több mint négy évtizeddel ezelőtt tűnt fel és sokáig egyedülálló tisztacsendű szopránhangja miatt a legnagyobb élő énekesnőnek tartották. Az olasz énekiskolának egyik legnagyobb női alakja volt, aki Európa minden országában tomboló sikereket aratott. A világháború után Tetrzzini asszony átengedte a teret fiatalabb pályatársnőinek és gyönyörű hangját ma már csak régebbi hangfelvételek őrzik.

Bánati Szanatórium

Timisoara, III., Str. Odobescu 3. Tel.: 23—46
Mindenféle betegek, kivéve ragályos és elméletbegek felvétetnek kezelésre és operációra

(—) Orvosi körökből: Dr. Perlstein Artur belgyógyász-specialista és a szívbetegségek, tüdő- és gyomorhántalmak szakorvosa, újból rendel Belváros, Bul. I. G. Duca 4. szám alatt, 9—11 és 3—5 óra között. Telefon: 38—19.

(—) Hitler küldötte a japán császárnál. Tokióból jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Coburg herceggel a német Vörös Kereszt elnökét kihallgatáson fogadta a japán császár. Coburg herceg átadta Hitler Adolf kancellár szerencsekívánatait a japán császárnak, a császárság megalapításának 2600. évfordulója alkalmával. A japán császár viláreggelit adott Coburg herceg tiszteletére. A viláreggelin megjelent Arita japán külügyminiszter is. (Rador.)

(—) Belesett a kútba. Néhány nappal ezelőtt Bánlak községben eltűnt egy 72 esztendőes férfi. Most az egyik közkútból az eltűnt férfi hulláját húzták ki. Valószínű, hogy éjjel hazafelé tartott és a sötétben a kútba esett.

Hivatalos árjegyzék szerinti árusíthatók a gyógyszerkülönlegességek

Az egészségügyi minisztérium a Monitorul Oficial 99. számában közölt rendeletet adta ki, amely szerint a jövőben a gyógyszerkülönlegességeket a minisztérium által kiadott ártáblázat szerint kell árusítani. A táblázatot a gyógyszerészeti igazgatóság május 15-ig el fogja készíteni, amikor az új árak életbelépnek. A gyógyszerkereskedések és a gyógyszertárak csak a táblázatban említett különlegességeket árulhatják és amennyiben a jövőben új gyógyszerek különlegességeket engedélyeznek, úgy havonta póttáblázat fogja azokat árakat meghatározni. A miniszteri rendelet szerint az egészségügyi törvény 421. és 422. szakasza szerint büntetettik az a nagydrogueria és gyógyszertár, amely a tarifában nem szereplő gyógyszert árul, avagy a tarifában szereplő árú más áron adja el. Érdekes, hogy a rendelet 3. pontjának 2. bekezdése azt is eltiltja a fentemlített szankciók terhe mellett, hogy a gyógyszertárak a tarifális áron alul adjanak el és így megszűnik a gyógyszertárak közötti ármegszegés. A rendelet május 15-én lép életbe.

A THALIA

temesvári előadásai

Szerda d. u. 3 órakor:

Feleség

(Olcsó helyárrakkal)

d. u. 6 órakor:

Földindulás

este 9 órakor:

Klotild néni

(A szezonban utoljára)

Csütörtök este fél 9 órakor:

Földindulás

Péntek este fél 9 órakor:

Földindulás

(A temesvári Magyar Népközösség előadása)

Szombat délután 5 órakor:

Szülők lázadása

(Olcsó helyárrakkal)

este 9 órakor:

Mindenki lépik egyet

(Vígjátékújdonosság, Mikszáth Kálmán regénye után)

(—) Halálozások. Meghaltak: Miculescu Gheorghe dr. hatvankét éves vezető végrehajtó, Veszely László János ötvenhét éves vasúti nyugdíjas, Daboczy hatvannyolc éves nyugdíjas vasúti tisztviselő, Ursu Ioana született Vendoca ötvennyolc éves, Lang Erzsébet hatvannégy éves, Stana Nicolae huszonnégy éves, Stoklasa Antal hetvenkét éves nyugdíjas, Engel Móríc hetvenhét éves ékszerész, Gábor Matild született Schotler hetvenöt éves, Komka Emma született Strohmayr ötvennégy éves, Anheuer Ferenc nyolcvanegy éves volt takarékpénztári igazgató, Tenciu Péter huszonegy éves.

(—) Amikor a nőknek is aggregény adót kell fizetni. A nőtlenségi adóról szóló törvény szerint mindazok a nőtlenek, elváltak és özvegyek, akikre a törvény vonatkozik, április 30-ig kötelesek az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz úgynevezett nőtlenségi adóvallomásokat benyújtani. Az adóhivataloknál e célra készített külön blankettákat árusítanak és a vallomásokat ezeken az úrlapokon kell kitölteni. Nagy tévedés azonban azt hinni, hogy ez a nőtlenségi adótörvény csakis azokat érdekli, akik nem nők. A törvény ugyanis előírja azt is, hogy mindazok, akik más személyek adóját visszatartani és az adóhivatalnál befizetni kötelesek, tartoznak a nőtlenek adóját is közvetlenül az adóhivatalhoz befizetni. Elsősorban természetesen ez a kötelezettség azokat a munkaadókat terheli, akik nőtleneket alkalmaznak és akiknek fizetési adóját havonként az úgynevezett statok alapján fizetik be. A május havi statokba már fel kell tüntetni a nőtlenségi adót is, ezt levonni és befizetni, mert ellenkező esetben a nőtlenségi adót az annak összegével egyenlő bírságot a főnök köteles megfizetni, még akkor is, ha az saját személyére nézve nem tartozik a törvény hatálya alá. De nem csak ilyen esetek fordulnak elő, hanem általában az úgynevezett ingó jövedelmek kiadásánál is mindig az adós köteles visszatartani az ingó jövedelmek adóját és ezzel együtt most a nőtlenségi adót is. Ebbe a kategóriába tartoznak a részvények osztalékai, bizonyos esetekben a tantiémek, sőt ha nem bankokról van szó, a kölcsönök után járó kamatok is. Nagyon fontos tehát tudni mindenkinek, milyen esetekben felelős a nőtlenségi adóért. Erre nézve nyújt pontos felvilágosítást a Kereskedők Lapja e heti száma, amely egyébként ismerteti a kivételes jövedelmi adóra vonatkozó legújabb magyarázatokat, a kereskedelmi forgalmi adó leróvásának módját, az árszabályozási törvény végrehajtási utasításának pontos magyar fordítását stb. stb. A Kereskedők Lapja példányonként nem kapható, előfizetési ára évi 700 lei, megrendelhető: Arad, Horia uca 10.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

Munkaszeretet, valláserkölcsi alap és jellemzilárdság vezérelje a magyar ifjúságot

A Római Katolikus Népszövetség keretében működő Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület saját helyiségében népesen látogatott évi közgyűlést tartott. Megjelentek az egyesület védnökei közül számosan, továbbá ott voltak valamennyi temesvári testvéregyesület képviselői.

A királyhimnusz elnéklése után Meiszner Vilmos díszelnök nyitotta meg a közgyűlést. A jegyzőkönyv vezetésére Evellei Mihályt, hitelesítésére pedig Nagy Vincét és Fekete Jánost kérte föl. Azután szépen felépített beszédben kifejtette az ifjúság működésének három vezérelvét, amely a munka, a valláserkölcös alap és a jellem. Beszélt a munka magasztosságáról és számos példával igazolta, hogy az eredményes munka milyen áldásos gyümölcsöt terem. Kifejtette, hogy a valláserkölcös olyan tartós és az embernek, amelyet a tisztességes egyéntől elválasztani nem lehet. A földi életben a vallás az ember világító fátyla. A vallás törvénytisztelővé, igazságossá, bátorra, alázatossá és jellemessé teszi az embert. Nem lehet megkövetelni, hogy minden ember tudós, kiváló kézügyességű, vagy művész legyen, azonban azt, hogy jellemes legyen, igen. A jellem azonban nem főnyeremény, sem örökség, mert azt csak önfegyelmzés, önnevelés és önmegtagadás útján lehet elsajátítani. Jellemes és szilárd akaratú ifjakra van szükség. Eötvös József mondta, hogy az ember értéke nem tudásától, hanem akaratának nagyságától és jellemétől függ.

A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Evellei Mihály felolvasta a titkári jelentést, amely az egyesület múlt évi működését tükrözteti vissza. Szilly Miklós a pénztárosi, Kroglet János a vagyoni Liszay Gyula az ellenőri, Frits János a könyvtárosi és Lőrincz Elek a házgondnoki jelentést terjesztette elő. A közgyűlés az összes jelentéseket egyhangulag tudomásul vette és Lőrincz Eleknek még külön is köszönetet szavazott a házgondnoki tisztség sok munkájának teljesítéséért.

AZ ÚJ VEZETŐSÉG

Aztán az új vezetőség megválasztására került a sor. Fodor József egyesületi igazgató, Nagy

Vince védnök és Evellei Mihály titkár részvételével jelölő bizottságot küldtek ki, majd az ez által beterjesztett jegyzéket egyhangulag elfogadták. Ennek alapján az egyesület új vezetősége a következő: elnök Fráter László, ügyvezető elnök Fekete János, titkár Evellei Mihály, háznagy Tapavicsky András, könyvtáros Frits Miklós, ellenőr Ludvig Tibor, főpénztáros Szilly Miklós, pénztáros Szatmáry Tibor, könyvvezető Kroglet János, sportelnök Rácz Mihály, asztali tenisz vezetője Chambré András, túrisztikai osztályvezető Fekete János, daloselnök Rammer Imre, színészeti vezető Pálffy Miklós, választmányi tagok Faragó Kálmán, Kozmann Árpád, Krausz Árpád, Szabó Máttyás, Kalmusz István, Szász Zoltán, Mindu Károly, Oláh János, Buschsbaum András, Dusik Ferenc ifjúsági tagok, továbbá Sájermen Ferenc, Ludvig Jakab, Pejácsovics János, Buchsbaum Árpád, Rajka Géza dr., Nagy Vince, Tóth Sándor, Péter János, Kopácska Pál és Ördög János védnökök.

A választás után Fodor József egyesületi igazgató mondott beszédet. Hangoztatta, hogy az elnöki megnyitóban a vezérelvekként hangoztatott munka, valláserkölcös és jellem mindenkor érvényre jutott. Az egyesület becsülettel végzi munkáját, tiszteli a törvényeket, az államrendet. Ameddig az egyesület működését zavartalanul folytathatja, addig a hatóságok biztosak lehetnek arról, hogy ez az ifjúság nem ad okot semmi aggodalomra. Az egyesület ifjúsága katolikus és magyar és az is akar maradni, amellyel azonban résztvesz az országos építő munkában. Beszédét azzal fejezte be, hogy az ifjúsági egyesület működésének irányítója ez: Istenért és népünkért!

Fráter László elnök és Fekete János ügyvezető elnök megköszönték az irántuk megnyilvánult bizalmat s kérték munkájukhoz a tagok támogatását. Risztics György dr. ügyész megemlékezett az egyesület elhunyt tagjairól és Szabolcsky Géza volt főpénztárossal, akinek emlékét jegyzőkönyvbe iktatták. A közgyűlés ezzel véget ért.

UNGVARI MIKLÓS VERSE

Májusi szerenád a Kortárshoz. 1940.

Proletár ünnep, a mi ünnepünk;
Kik morzsák helyett ünnepet eszünk
lesve a holnap értelmét, titkát:
hol nyílnak ki a lélekkalitkák?!...

Gondolkozz kortárs, ki hibás ebben;
ha jobb szeretem nálad a kertem
s a rüggpattanást cseresznyefámon
minden gépednél jobban csodálom.

Lángoltam én is szent férfi harcban
ki embert láttam minden pimaszban;
ám kik szívemből legtöbbit kaptak:
farkas fogukkal torkon haraptak.

Talán csodálnám technikád, géped;
ha szebb lenne s könnyebb az élet;
de kenyér helyett ágyúkat hozott:
a gép, a géped, legyen átkozott!

Gögös hajóid, arany és munka
vérszomjas frigye küldte nyakunkra
s míg tört borákkal vérbe merülnek:
a nagy úszítók pezsgőnél ülnek.

Pártos páthozod kegyetlen, bután
kerget bennünket rossz célokat után;
szemedbe mondom, ne nézz rám csúnyán:
de bőlebb nálad a pull kutya!

(—) Első áldozás a harmadik kerületben. Az Erzsébetvárosban az ez évben először áldozó gyermekek vasárnap, május 5-én reggel nyolc órakor nagymise keretében járulnak az Oltári Szentséghez.

Férfi-zarándoklat Máriaradnára

Különvonat indul május 5-én, vasárnap reggel félhat órakor a józsefvárosi és gyárvárosi pályaudvarról. Erkezés Radnára 8 órakor, 9 órakor magyar és német szentbeszéd, utána eukarisztikus körmenet. 12 órakor közös ebéd, teríték ára 35 és 50 lei. 1/2 órák kerestúti ájtatosság, utána visszautazás Temesvárra különvonattal félhat órakor. Oda- és visszautazásra érvényes vasúti jegy ára száz lei. Jegyek előjegyezhetők azokon a helyeken, melyeket hírvivatunkban közlünk.

Jelentkezés május 4-én d. u. 7 óráig

Márványtábla a Dóm-templom kórusán Braun Dezső emlékére

Két emléktábla hirdeti már a temesvári katolikus püspöki székesegyház kórusán azt a lelkes és maradandó értékű zenekulturális munkát, amelyet a Dóm-kórus élén álló karnagyok az utóbbi évtizedekben az Isten dicsőítését szolgáló egyházi ének és zene fejlesztése és ápolása terén kifejtettek. Hirdeti egyben két hivatott énekvezető elmúlását. Körülbelül nyolc év előtt emelték az első emléktáblát a Dóm-templom kórusán néhai Járosy Dezső pápai kamarásnak, a kiváló zeneesztétikusnak és pedagógusnak, most pedig a nemrég elhunyt Braun Dezső székesegyházi karnagy kapta a kegyelet és hálás megemlékezés márványlapját azoktól, akiket olyan fáradhatatlan odaadással és buzgósággal tanított és vezetett a kórusművészet legszebb alkotásainak interpretálásában. A székesegyház ének- és zenekarának tagjai ajánlották fel a latin felírástú márványtáblát Braun Dezső emlékére és azt vasárnap délelőtt az ünnepi mise után megható aktus keretében helyezték el a székesegyház kórusán a bejárati ajtó felett. A nagymise után az ének- és zenekar összes tagjai a kóruson maradtak és ekkor ment végbe a márványtábla beszentelése. Waltner József dr. kanonok, püspöki irodaigazgató a tábla előtt magyar nyelvű emlékbeszédet mondott, amelyben méltatta azt a nemes és Istennek tetsző munkát, amelyet Braun Dezső az egyházi zene, a musica sacra szolgálatában végzett. A beszéd után az emléktáblát beszentelte, mire a Dóm teljes kórusa Irsay Nándor karnagy vezetésével éneket adott elő. A márványtáblát az egykori tanítványok a kegyelet virágaival, koszorúval és lírával díszítették fel a megemlékezés jeléül.

(—) Férfizarándoklat Radnara. Mint már jelentettük, vasárnap, e hó 5-én Pacha Agoston püspök vezetésével férfizarándoklat indul Máriaradnára. A résztvevők különvonattal utaznak, mely reggel félhat órakor indul a józsefvárosi pályaudvarról. de csatlakozni lehet a gyárvárosi pályaudvaron is. Megérkezés után kilenc órakor magyar és német prédikáció lesz, utána eukarisztikus körmenet, délelőtt a Szalkay-féle vendéglőben közös ebéd, melyen egy teríték ára 35 és 50 lei. Félhat órakor keresztúti ájtatosság, majd félhat órakor különvonaton visszautazás Temesvárra. Vasúti jegy ára oda és visszautazásra száz lei. A részvétel előjegyezhető május 4-én délután hét óráig a következő helyeken: Missio üzet, Belváros, Jaszenszky Nándor, gyárvárosi Traian-tér, Michels József erzsébetvárosi Doja ucca, Kompass könyvkereskedés a Józsefvárosban, Kirsch Péter a Weisz telepen, Sottrel János és Guth Ottó Ujkisodán.

(—) Áldozó csütörtök a református templomban. A református templomban Áldozó csütörtökön délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, melyen Debreczeni István lelkes prédikál. Délután 3 órakor tartják meg a konfirmandus növendékek vizsgáját. Délután 6 órakor istentisztelet, amelyen Bereczky Sándor segédlelkész prédikál. A Gyárvárosban Áldozó csütörtökön nem lesz istentisztelet. A konfirmandusok ünnepélyes konfirmációja vasárnap lesz a délelőtti istentisztelet alkalmával.

(—) Letette a kozmetikus vizsgát Bucures-tiben Nugelné Róna Magda.

— Véget értek a magyar—német gazdasági tárgyalások. Budapestről jelentik: A magyar—német kormánybizottságok az április 26-án megkezdődött gazdasági vonatkozású tárgyalásaikat befejezték. Egész sor gazdasági kérdésben történt meg a legteljesebb megegyezés. A tárgyalások hétfőn a jegyzőkönyvek parafálásával értek véget. (Rador)

— Meghalt Magyar Imre, a híres cigányprímás. Budapestről jelentik: A magyar cigánymuzsikának nagy gyászja van. Magyar Imre, a híres-neves primás, akit külföldön is jól ismertek és akivel annyi sok világhíresség mulatott, rövid szenvedés után, vasárnap a Pajor-szanatóriumban meghalt. Fiatal volt, mindössze negyvenhat évét élt és méltó utódja volt a régi nagy primásoknak. Hétfőn temették el óriási részvét mellett a magyar fővárosban és a temetési szertartáson ezer cigányzenész vett részt. Magyar Imre környezetéhez tartozók elmondták, hogy a cigányprímás, amikor legutóbb a rádióban szerepelt, azt mondta, hogy közeledni érzi halálát és ezért a saját búcsúztatására eljásza kedves nótáját a „Lehullott a rezgő nyárfa levele” kezdetű dalt. A temetésen a cigányzenészek ezt a dalt játszották.

— Előkelő látogatók a milánói kiállítás román pavillonjában. Milánóból jelentik: Francois Poncet, római francia nagykövet és több francia diplomata meglátogatta a milánói kiállítás román pavillonját. Jon Soneru a román pavillon megbízottja fogadta a francia vendégeket és Francois Poncetnek egy gyönyörű román nemzeti kosztümöt adott át.

— Félmillió frankos postarablás. Bordeauxból jelentik: Vakmerő rablótámadás történt a város főuccáján. Egy revolverrel felfegyverzett fiatalember megtámadta a pénzes postást. Elrabolta a postás félmillió frankot tartalmazó táskáját, majd autóra ugrott és elmenekült. (Rador.)

— Franciaországban tilos nyilvános helyen katonai kérdésekről beszélni. Párisból jelentik: A francia propagandaügyi minisztérium szigorú rendeletet adott ki, amely szerint tilos nyilvános helyeken katonai természetű kérdéseket tárgyalni. A rendelet ellen vétőket letartóztatják és bíróság elé utalják. (Rador)

(—) Áldozó csütörtök. A római katolikus anyaszentegyház holnap, május 2-án üli meg Jézus Krisztus dicsőséges menyemenetelének ünnepét, az Áldozó csütörtököt. Ezen a napon a templomokban a rendes vasárnapi miserend érvényes és a délelőtti nagymise keretében beszédet is tartanak. Délután vecsernyék lesznek.

KÖZGAZDASÁG

Nagy érdeklődés mellett tartotta közgyűlését az EMGE

Szász Pál dr. beszámolója a múltévi működésről

Kolozsvárról jelentik: A megújódott Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület hétfőn, április 29-én tartotta évi rendes közgyűlését a kolozsvári Capitol-mozgósínház helyiségében. A megkésett mezeti munkálatok, anyagi gondok, nehézségek és távolságok ellenére is zsúfolásig megtelt a hatalmas terem: az EMGE táborát a közösségi gondolat, a népi együvértartozás tudata vezérli.

Hétfőn reggel 9 órakor az EMGE központi székházában dr. Szász Pál elnökletével az igazgató-választmány tartott ülést, amelyen gr. Teleki Béla és Kádár István alelnökök, Telegdy László ügyvezető alelnök, Török Bálint igazgató, gr. Teleki Ádám, az Erdélyi Gazda főszervezője, Demeter Béla előadó, az Erdélyi Gazda szerkesztője, Vita Sándor előadó, Szeghó Dénes állattenyésztési felügyelő a központból és dr. Konopi Kálmán, Markovits Kálmán, br. Atzél Ede, Buzás István, Szász József, Kóházi Balogh Ferenc, Biró József, Bodor Kálmán, Gidófalvy István, dr. Darkó Akos, dr. Jelen Gyula, gr. Haller István, Telegdy József, Fejérváry Jenő, dr. Felszeghy András, Orbán Károly, Bikfalvy Ferenc, Korponay Kornél, Kovásznai János és dr. Asztalos Sándor igazgatóválasztmányi tagok vettek részt. Az igazgatóválasztmány a közgyűlésre beérkezett javaslatokat tárgyalta meg. Örömmel vette tudomásul, hogy br. Atzél Ede hátezer leies tanulmányi alapítványt ajánlott fel azon földműves iskolát végzett magyar gazdái-fajának, akik hazatérésük után a legtöbbet cselekedtek és dolgoztak a közért.

A közgyűlés délelőtt 11 órakor vette kezdetét. Az elnöki emelvényen dr. Szász Pál országos elnök, Máriaffi Lajos, gr. Teleki Béla és Kádár István elnökök, Telegdy László ügyvezető alelnök, Török Bálint igazgató és dr. Asztalos Sándor jogtanácsos foglaltak helyet. A többszáz közgyűlési tag soraiban Románia minden magyarlakta megyéje és vidéke képviselve volt.

Dr. Szász Pál, az EMGE országos elnöke — akit a közgyűlés hosszantartó ünneplésben részesített — bejelentette, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlés határozatképes. Majd kegyeletteljes szavakkal emlékezett meg az elmúlt év folyamán elhunyt EMGE-tagokról, akiknek neveit jegyzőkönyvben örökítik meg. Az elnök ezután bejelentette, amit a közgyűlés kitörő lelkesedéssel fogadott, hogy hódoló táviratot küldenek Ófelseje II. Carol királynak és üdvözlő táviratokat a kormányelnöknek, földművelésügyi, belügyi és kisebbségi minisztereknek, továbbá dr. Tataru Coriolannak, Szamos tartomány királyi helytartójának.

Az egyesület elmúlt évi működésével kapcsolatban az elnök utalt azokra a nehézségekre, amelyekkel mind az egyesület vezetőségének, mind a magyar gazdaközönségnek meg kellett küzdenie. Ez az év — mondotta — a próbatétel esztendeje volt, de ennek a próbatételnek még csak elején járunk. Ezekben a nehéz időkben bizonyosodik be, milyen mértékben sikerül egyesületünknek társadalmunkban a közösségi érzést kifejlesztenie s a jövő munkájának eredményesége is attól függ, milyen erők vagyunk egymás támogatásában, öntudatosságban és feyelemben. Feladatunk két irányban jelentkezett: az államhatalommal szemben és saját társadalmunkkal szemben. A kormányzattal igyekeztünk megértetni azt, hogy éppen ezekben az időkben, amikor a mezőgazdasági termelés zavartalanságának biztosítása a kormányzatnak egyik legfőbb célja, a közérdek azt kívánja, hogy mindazok a szervezetek, melyek ebben a munkában komoly szerepet tudnak vállalni, zavartalanul folytathassák működésüket.

A továbbiak során közölte dr. Szász Pál az együvértartókkal, hogy a céltörvény tárgyalása során az az álláspont jutott érvényre, hogy a gazdák nem szervezendők be céhekbe, hanem meghagyják számukra eddigi jól bevált szervezeteiket s így az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület a jövőben is teljes súllyal képviselheti a magyar gazdatársadalom érdekeit a kormányhatóságok előtt.

Az elnök ezután ismertette a közgyűléssel az egyesületnek múlt évi akcióit, a nemesített vetőmagakciót, tenyészállatakiót, majd rátért

arra a jelentős kezdeményezésre, amelyet az EMGE a múlt nyáron a felekezeti tanítók gazdasági tanfolyamának megrendezésével magára vállalt.

— Természetes, hogy a nehéz idők még fokozottabb feladatokat róttak ránk a szervezés terén. Kétségtelen, hogy az EMGE szervezete nagyobb, átfogóbb, mint amit a számok mutatnak. Köztudatunk ma az erdélyi magyar gazdatársadalom valódi képviselőjének tekinti egyesületünket, jelentőségét, hivatását ma már mindenki elismeri. De azért mégsem lehetünk a szervezés terén elért eredményekkel megelégedve. Elsősorban azt kívánjuk, hogy gazdáink lehetőleg teljes számban szerveztessenek be az EMGE-be. Azonban ez sem elég. Arra van szükségünk, hogy a papíron szereplő tagok együttérző és aktív tagokká váljanak. A tagoknak részt kell vállalniuk a munkában, amely az ő érdekükben folyik.

Beszámolt dr. Szász Pál az EMGE-nek egy másik, nem kevésbé jelentős programjáról is, a magyar gazdák kezén levő tenyészállatok törzskönyvelésének kérdéséről. Másik tervünk — folytatta az elnök általános helyesléstől kísérve — egy mezőgazdasági laboratórium létesítése. Erre a célra már sikerült is bizonyos összeget tartalékolnunk s így — ha váratlan akadályok fel nem merülnek, — még ebben az évben megvalósítjuk tervünket. Az a célunk, hogy talajvizsgálatok segítségével valóban eredményes tanácsokat adhassunk gazdáinknak arra nézve, hol, mit és hogyan termeljenek. Ugyancsak elhatároztuk egy vetítógép beszerzését is, hogy téli tanfolyamainkon gazdasági tárgyú vetített képek segítségével eredményesebbé tehesük az oktatást.

— Az EMGE-nek — hangsúlyozta dr. Szász Pál, — kötelessége mindazokkal az intézményekkel, szervezetekkel felvenni a kapcsolatot, amelyek a magyar gazdatársadalom életére hatással lehetnek. Elsősorban a mezőgazdasági kamarákra gondolok. Ezt a kapcsolatot azonban csak úgy lehet megtalálni — s itt az elnök szavait zajos helyeslés követte — ha a vármegyei kamarákban a magyarság mindenütt számarányának, gazdasági jelentőségének megfelelően képviselve lesz. Erre nézve ígéretet is kaptunk. A jelöléseket természetesen az EMGE fogja javasolni és a továbbiak során is mindenben támogatni fogja a kamarai tagokat működésükben.

— De nemcsak a kamarákkal kötelességünk minél szorosabb kapcsolatot teremteni, hanem mint magyar gazdatársadalmunk képviselője, kötelességünk eljárni mindenütt, mindazokban a kérdésekben, amelyek gazdáinkat érintik. Egyesületünk vezetősége, felügyelőink mind azért vannak, hogy szolgálják gazdatársadalmunk érdekeit. Eddig is sok panasz, kérés, kívánság érkezett hozzánk kigazdáink részéről. Azon voltunk, hogy minden panasz ügyében eljárjunk s ezután is mindent el fogunk követni illetékes helyeken, hogy felhívjuk a figyelmet az orvoslást váró bajokra.

Ezután arról a nagy átalakulásról beszélt dr. Szász Pál, amely a föld és az ember viszonyában évszázadok során végbement. A föld nem tűr meg magán minden gazdát — mondotta — csak azt, aki közvetlen személyes kapcsolatban van vele. A föld eivárja, hogy szeretettel, személyes tevékenységgel gondozzák. A föld ma nem árú, nem egyszerű adás-vétel tárgya, hanem mindnyájunk szent vagyona, melytől megvárni nem szabad. Szervezett társadalmat, de államot is csak a földhöz való ragaszkodás és szeretet elvére lehet felépíteni.

Beszéde további során dr. Szász Pál megköszönte munkatársainak, a tanfolyami előadónak és az egész magyar gazdatársadalomnak a támogatást, amelyben őt és az egyesület munkáját részesítették. Nagyon kérem önöket — folytatta — ne elégedjenek meg a mai eredményekkel. Ha meglátjuk, hogyan kell és érdemes szolgálni egymásért, akkor hiszünk, hogy a magyar gazdatársadalom teljesíteni fogja kötelességét földjével, az állammal és a történelemmel szemben — fejezte be egyórás beszédét a jelenlevők hosszas, meleg tapsától és éljenezésétől kísérve dr. Szász Pál.

Száz év óta bevált

J. Pserhofer pilula

elhájasodás, székrekedés és egyéb emésztési zavarok ellen

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

Több felszólalás után az EMGE legtávolabbi küldöttségének, a bukovinai Józseffalva községnek lelkes papja, Németh Kálmán dr. lépett az emelvényre és ezeket mondotta:

— Minden elpusztult, minden megsemmisült — kezdte beszédét. A házból hiányzott a könyv, pedig minden családnál legalább 250 darab volt. A párna a fejünk alól, a takaró és a ruhanemű a gyermekekről. Az istálló, az eke, a szekér. Nem maradt semmiük azoknak a testvéreknek, akik tíz és tizenegyet gyermekes családfők. Mert Józseffalván a messzi hegyekbe ékelt kicsiny faluban a magyar gyermekek serege találtatott. Kétségbe kellett esnünk, mert csak a torony maradt a falu közepén és a vígasztalók. Nem hallottunk mást, csak a harangszót, amely mintha azt zsongta volna: „Esslé kétségbe és aztán halj meg”. Hiszen még a virágok is odavesztek, pedig Józseffalva olyan volt, mint egy csodálatos, lenyűgöző virágoskert. És aztán jöttek az orvosok, kik bekötötték a sajnó sebeket és jött az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület és hozta társadalmának ajándékát, a 100 ezer lei értéket képviselő mezőgazdasági gépeket. Úgy fogadtuk ezeket a gépeket, mint a legszebb ajándékot. A templommal szemben megépítettük a gép templomát. Oda jártunk minden nap és finoman úgy simogattuk kezünkkel az ekét, vetőgépet és a többi darabot, még az az ember is, akinek se háza, se földje, csak nap-számból élt. Köszönöm azt a 3800 fát, amit elültettünk az ősz óta s amelynek ültetését megkezdve is folytatjuk. Köszönöm, hogy az EMGE mérnökei megépítették az istállókat. Vitatkoztam velük és én a házakra helyeztem a fősúlyt, de az emberek ragaszkodtak az istállóhoz, hogy megtarthassák állataikat, hiszen a 8—10—12 gyermeknek tejet kell adni.

— Könyörgöm, hogy az Isten legszebb ajándékával ajándékozza meg egyesületünk vezetőit, akik testvéri segítséget küldtek a bajba jutott józseffalvaiaknak.

A felszólalások után Szász Pál dr. emelkedett ismét szólásra és néhány keresetlen szóban köszönte meg az üdvözlő szavakat. Ígéretet tett,

CORSO mozi

Ma és a következő napokon

HANS ALBERS

Szenzációs cselekmény! Nagyszerű rendezés! Kiváló alakítások!

A Paramount-híradó premierje. Előadások d. u. 3, 5, 7, 9 órakor. Ma d. e. 11 órakor matiné

hogy továbbra is ugyanezzel az alázattal fog dolgozni.

Telegdy László ügyvezető alelnök az EMGE zárszámadásait és jövő évi költségvetés-tervezetét ismertette, amit a közgyűlés egyhangúan elfogadott, illetve a felmentvényt megadta. Majd több EMGE-tag javaslatát olvasta fel, mely azt célozza, hogy az EMGE-tagdíjat fokozatosan, a birtokok arányához viszonyítva emeljék és ezáltal lehetővé tegyék az egyesület munkájának teljesebbé és eredményesebbé tételét. A közgyűlés a tagdíjemelésre vonatkozó javaslatot nagy lelkesedéssel fogadta el. Ezzel a tárgysorozat utolsó pontja is kimerült és Szász Pál dr. a közgyűlést berekesztette.

A múlt hónapokhoz képest lanyhult a huskivitel

Franciaország is vevőként lépett fel az ardeali élőállatpiacon

A fővárosi kereskedők Hunyad megyében ma már leg-ként 2-3 lejtel többet kínálnak a húsrúért, mint a Németországban elért legutóbbi árak voltak. Hetenként körülbelül 7-8 vagon fagyasztott húst rakományoznak Déván franciaországi rendeltetéssel. Szombaton újabb három vagon indítanak a nyugati piacra. A szállítást megkönnyíti, hogy a CFR legújabbban a kikötött időre megfelelő számú hűtőanyagot bocsát a szállítócégek rendelkezésére. A februári és márciusi exporthoz viszonyítva, a mostani huskivitel kissé lanyhult. Az akkori napi 2-3 vagon helyett most átlag csak egy vagonnal szállítanak. A mezőgazdasági mozgósítási bizottság rendeltetése, hogy azokban a helységekből, ahol korlátozott számú az igásállat, a községi hatóságok nem állíthatnak ki marhaleveleket. Hunyad megyében megcsappant ugyan a kínálat, de a Bánság, valamint Bihar, Alsófehér és Szeben megye még mindig tartalékol exportmarhát. A sertésexport a közeli hetekben megindul, de a külföld egyelőre csak fiatal mangalicák után érdeklődik. Legutóbb a biharmegyei hízlaldák tettek ajánlatot és a 170 kilós sertés élősúlyáért 40 leit kértek. Ilyen viszonyok mellett az állatarak az utóbbi napokban meglehetősen emelkedtek.

A benzin, petróleum és nyersolaj új ára

A Monitorul Oficial április 26-iki száma közli a belföldi benzinárakat. Az árak az eladási helyekre szállított árúra vonatkoznak és abban minden illeték és bélyeg bennfoglalatik. Ezek az árak Temesvárt a következők: Gépkocsibenzin 16.35 lei, nehéz denaturált benzin 7.75 lei, denaturált petróleum 4.80, mezőgazdasági denaturált nyersolaj 4.85 lei, ipari motorolaj 5.95 lei, pakura 2.85 lei. Nagyszentmiklóson: Gépkocsibenzin 16.50, nehéz benzin 7.90, petróleum 4.85, mezőgazdasági nyersolaj 4.85, ipari nyersolaj 6. Lugoson: gépkocsibenzin 16.25, nehéz benzin 7.65, petróleum 4.60, mezőgazdasági nyersolaj 4.85, ipari nyersolaj 5.90 lei. Oravicán gépkocsibenzin 16.55, petróleum 4.90, ipari nyersolaj 6.05.

== Emelkedik a búza világgiazi ára. A nemzetközi árutözsdeken a nyersanyagárak változatlanul szilárdak. Az északi földtekén ezévből várható gyengébb terméskilátások miatt Kanadában és az USA-ban óriási arányokat ölt a búzaspekuláció és ennek megfelelően a búza világgiazi ára ismét emelkedett. Ugyancsak árszilárdulások tapasztalhatók a többi mezőgazdasági eredetű nyersanyagokban is, míg az ásványi nyersanyagok ára tartott.

== Új valuta Lengyelországban. A német kormány rendeletet adott ki, amelyben megszüntették a márkavalutának forgalomképességét a megszállott lengyel területeken. Ezeket a márkabankjegyeket a Krakkóban ujonnan felállított állami jegybank váltja be, amelytől a német kormány egy milliárd zloty kölcsönt vett fel. Az új jegybank bankjegyei mellett forgalomképesek maradnak a régi zlotybankjegyek is, azonban ezeket fokozatosan ki fogja vonni a forgalomból a német kormányzó által létesített új jegybank.

== Félmilliárd svédkoronás nemzetvédelmi kölcsönt jegyeztek le Svédországban. A svéd kormány az elmúlt héten bocsátotta ki az első nagy hadikölcsönt. A kölcsön összege 500 millió korona, a kamatozása csak 4 százalék és 20 év alatt kerül visszafizetésre. Az összeg nagyságát legjobban az a tény bizonyítja, hogy a svédországi bankjegyforgalom alig tesz ki egy milliárd koronát, vagyis a svéd kormány a bankjegyforgalom felét készülni igénybe venni. Mindezek ellenére a kölcsön sikerét biztosítottak tartják.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

A temető állatokról

A természet berendezkedését, életét figyelő előtt lépten-nyomon beigazolást nyer az a szent igazság, hogy minden, amit a természet alkotott, egy célt van hivatva szolgálni, a természet életének a fenntartását. Ami él, az nem élhet örökké, ha hivatását elvégezte, következik a halál. Az erdő öreg fái körül már ott állnak az utódok, helyet és napfényt kérnek anyjuktól, várják annak kimúlását, hogy ők vehessék át anyjuk szerepét.

Az elvénhedt, öreg fa szilárd testrészeit gombák, rovarok porlasztják. A vihar ledönti, az idő felőröli a hullát és lassan vissza kerül a talajba, hogy elporlasztott testével tovább táplálja utódait.

Az állatok világában a kivénült meddővé vált, hivatásának már eleget tett szülők sorsa is a halál, hogy helyüket az életerős fiatalok foglalhassák el, akik a természetben reájuk váró kötelezettségnek jobban megfelelhetnek. Ez a természetes körforgás a növények életében észrevétlenül, csendben folyik le, de lássuk, hogy hogyan folyik le az állatok világában?

A megszeliidített és az emberi lakhelyhez szoktatott jelenlegi háziállatokat, ha azok elpusztulnak, a gazda eltemeti. De mi történik a vadon élő állatok elpusztult hulláival?

Egy vad pusztaságban, ahol a természet életét ritkán zavarja meg a kultúra beavatkozása, igen érdekes jeleneteknek lehet szemtanúja a figyelő. A pusztát, erdőt benépesítő állatok sora között vannak növényevők és vannak ragadozók, azaz húsevők. Ez megvan az emlősök-nél, szárnyasoknál, hüllők-nél és a rovaroknál is. A ragadozók soraiból kerülnek ki azon állatfajok, melyek növényevő állattársuk fölött uralkodnak. Azok közül a betegeket, öregeket kifogdossák, a fiatalokat edzetekké, éberré és futóssá teszik. Az elpusztultakat felfalják, eltemetik, hogy megakadályozzák az elhalt test feloszlását, elbűdösödését, hogy a levegő fertőzést, dögvészt ne okozhasson. Amidőn egy állat kint a pusztában elpusztul, rövid időn belül már ott cserreg a szarka, mintha jelezni akarná éles hangjával a készülő halotti tort. Fönt a magasban, mint a halál hírnöke szomorúan kurrog a keringő hollópár. A dolmányos varjú is tudomást szerzett az

eseményről, kémelelben repdes el a hulla fölött, melynek temetkezési szertartásából ő is részt kér. Szemmel alig látható magasságból figyel a döggkeselyű a lakmározókat és a pillanatot, amidőn ő is leereszkedhet riválisai közé. De nem maradnak el a torból mindazon ölyvek és sasok sem, melyek nehezekebb repülésiük révén ritkábban juthatnak egy-egy könnyű falathoz. A rókának már tudomása van a nagy eseményről és amidőn meggyőződött, hogy a környék nem rejteget veszélyt a számára, ő is kivieszi részét a szertartásból. Éjjelenként megjelennek a farkasok, a medvék is, hogy így pár nap alatt a hulla csontjait is eltüntessék. Nyári időszakban, hogy a temetés gyorsabban menjen, kivieszik részüket a temetkezésből a dögbogarak és egyéb rovarok is. Kisebb gerincesek és hüllők hulláinak az eltakarítása többnyire a dögbogarak dolga.

Ahol a modern vadászfegyver még nem érintotta ki a temetést elvégző állatokat, ott állati hullát ritkán lát a figyelő. Másként áll azonban a helyzet olyan terepen, ahol modern vadkezelés van bevezetve.

Vajjon India forró klímája alatt kibírható volna-e a tartózkodás? Ahol az ottani lakosság egy-egy törzse úgy temetkezik, hogy halottaikat a határba épített halál (hulla) tornyokra helyezik. Elpusztult háziállataikat pedig legtöbb esetben a falvak széleire dobják, hogy úgy halottaikat, mint házi állataik hulláit a döggkeselyűk és az örökké éhes hiénák, sakálok temessék el éhes gyomrukba.

Bíró Pál

== Svájc zárolta a dán és norvég követeléseket. A svájci kormány rendeletet adott ki, amelyben a dán követeléseket zároltatta és ugyanakkor megszüntették a dánkorona tözsdei jegyzését is. Hasonló rendszabályokat alkalmaztak az oslofi kifizetésekkel kapcsolatban is, míg a legális norvég kormány területeinek valutáját továbbra is jegyzik, a zürichi tözsde magánforgalmában.

(=) A banati gabonaárak. A temesvári piacon az üzleti forgalom gyenge és a gabonaárak a következők: Búza 680 lei, tengeri 545 lei, zab 580 lei, tökmag 1400 lei, napraforgómag 850 lei. Az árak általában lemorzsolódnak.

Budapesti Nemzetközi Vásár

nyitva május 6-ig

50%-os utazási kedvezmény

1500 kiállító — 7 külföldi állaro részvétellel. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-tözsde.

Érvényes: a MAV vonalain: odautazásra V. 6-ig, visszautazásra V. 16-ig. MAGYAR VIZUM érvényes román egyéni útlevel és vásárigazolvány alapján a m. kir. követség és a m. kir. konzulátusok útján, személyenként 2.50 P-ért beszerezhető

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a Romania Utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviselőinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

Színház

FÖLDINDULÁS

A magyar színház bemutatója a városi színházban

Kodolányi János Földindulás című művében a magyar népi élet legsúlyosabb problémáját vetíti színpadra. Az egyke-rendszer ellen tör lánzsát, a mely valóságos pusztítást visz véghez a falusi életben. A magyar paraszt irtózik a gyermekáldástól. Önzésből, paraszti gögből, földimádatból a legdrasztikusabb eszközökkel harcol ellene. Kodolányi kérelmetlen bátorsággal fogja meg ezt a kérdést és komor színekben festi meg a következményeket. Nincs új nemzedék, amely az elárvult paraszti hajlékot benépesítse, nincsenek dolgos magyar kezek, hogy kaszát, kapát ragadjanak és folytassák a nagy teremtő munkát. Ellentétképpen ott a sváb falú. A dunántúli sváb dolgozik, megszerez minden megkapható földet, mert minden évben születik egy gyermeke. Felvásárolja a bedeszkázott házakat, kis földcsékket a magtalanságban pusztuló, korcsmában pipázó magyaroktól. Jeges nyomasztó fellegek vonulnak át e darabon, még egy szekta-jelenetnek is tanul vagyunk, amely még komorabb színekben sejtíti az eljövendő bús jövőt. Csak az utolsó részben jelenik meg a remény verőfénye, mikor látjuk, hogy az öregek gyermekellenes harcával szemben a fiatalok mégis az istenáldást áhítazzák. A Földindulás azonban zord borulátása színpadiatlan keménysége ellenére is hatalmas alkotás. Sőt elmondhatjuk, hogy messzi felette áll a rutiniék ügyes színpadi műveinek, mert mélyeséges mondanivalóinak hallatlan erejénél fogva hosszú némaság és meddő várakozás után az első igazi népdrama.

Az előadás a kolozsvári művészi együttes játékában és Kádár Imre rendezésében, csúcsteljesítmény volt. Eltűnt a színpad, a magyar élet, a magyar falú bontakozott ki problémájának minden tragikus nagyságában. Így a közönségnek ama nagy élményben volt része, amely minden színpadi hatáson túl, megrendítő igazságánál fogva még soká visszarezdül a lélekben. A szereplők egytől egyig feladatuk magaslatán állottak és teljesen átéltek szerepüket. Tóth Elek csodálatosan mintázta meg az öreg parasztot, csodálatosan igazak voltak Fényes Aliz, Nagy István, Benes Ilona, Mária Éva, Pál Magda és Hegyi Lili is. Kisebb szerepekben Deésy Jenő, Szabados Árpád, Miklóssy Margit, Bérczy Mihály, Bodó György és Senkálzky Jeleskedtek. A közönség mélyeséges elragadtatással fogadta az író kivételes mondanivalóját és lelkesen tapsolt a művészeknek.

500 lei jutalmat

fizetek azon főtisztelendő plébános úrnak, aki nekem Müller Emil és Tramm Olga 1883. október hónapban valamely aradmegyei község római katolikus, vagy evangélikus templomában kötött házasságáról egy házassági kivonatot beküld, vagy olyan adatokat közöl velem, melyek nyomán Müller Emil születési bizonyítványát beszerezhetem.

Cím:
REISZ B.
Temesvarer Zeitung címén,
Timisoara

A Thalia prózaí együttesének bucsuhete

Már csak vasárnap estig játszik Temesvárott a Thalia drámai együttese és azután helyet ad az operettnak. A próza utolsó hetének műsora azonban gazdag és művészi. Kodolányi János hatalmas színműve, a Földindulás uralja péntek estig a műsort, amikor is utoljára kerül színpadra. Az óriási érdeklődést keltett újdonság Kádár Imre rendezésében, a teljes együttes részvételével, eredeti díszletekkel kerül színpadra. A Földindulás péntek esti előadására jegyek csak a magyar népközönségi tagozatoknál kaphatók. Kodolányi János darabjával váltakozva szerepel a műsoron a Klotild néni című kacagtató Vaszary-vígjáték. Régen mulatott a közönség olyan bnfelédten, mint ebben a darabban, amely a legkacagtatóbb helyzetek és fordulatok ötletek végtelen sora. Messze kimagaslik ezúttal is Fényes Aliz játéka, aki egy paraszt cselédleány szerepében páratlan komikaalakítást nyújtott. A többi szereplő is könnyed élénkséggel vitte előre az összehogzott vídám helyzeteket. A Klotild néni ma, szerdán este szerepel utoljára a műsoron.

A hét végi bucsúelőadások műsorán három bemutató szerepel. A rövid drámai ciklus miatt ezek

a pompás darabok csak egyetlen előadásban kerülhetnek színpadra, és majd az őszi évad során lesznek ismét a műsor erősségei. A Mindenki lépik egyet, a Fruska és a Gyermekkeresztesek bizonyára zsufolt házakat vonzanak majd és méltó módon fejezik be a drámai társulat sikereiben gazdag ciklusát.

Jövő hétfőn Lugoson játszik a Thalia együttese. Délután a Fenség fizetek!, este pedig a Feleség kerül színpadra. A lugosi közönség nagy érdeklődéssel várja a magyar társulatot.

A THALIA BÚCSÚHETÉNEK MŰSORA:

Május 1. szerdán délután 3-kor: Feleség. (Olcsó helyárakkal.)
Május 1. szerdán délután 6 órakor: Földindulás.
Május 1. szerdán este 9 órakor: Klotild néni.
Május 2. csütörtökön este fél 9 órakor: Földindulás.
Május 3. pénteken este fél 9 órakor: Földindulás. (A temesvári Magyar Népközönség előadása.)
Május 4. szombaton délután 5 órakor: Szülők lázadása. (Olcsó helyárakkal.)
Május 4. szombaton este 9 órakor: Mindenki lépik egyet. (Vígjátékjudozság, Mikszáth Kálmán regénye után.)
Május 5. vasárnap délután 3 órakor: Fruska (Barry Connors és Zágón István vígjátéka, olcsó helyárakkal.)
Május 5. vasárnap délután 6 órakor: Fenség fizetek!
Május 5. vasárnap este 9 órakor: Gyermekkeresztesek. (A prózaí együttes legnagyobb produkciója és bucsúelőadása.)

SPORTESEMENYEK

A Venus és a Rapid győztek a Román Kupa elődöntőjében

A Román Kupa elődöntőit vasárnap játszották le és azon mint előrelátható volt a Venus és a Rapid győztek és bejutottak a döntőbe. A Román Kupa elődöntőjének részletes eredményei a következők:

Venus—Sportul Studentesc 4:2 (2:1). A mérkőzés 7000 néző előtt folyt le és igen izgalmas küzdelmet hozott, végül is bajnokcsapat megérdemelten győzött. A 11. percben Mihalescu vezetéshez jutatta csapatát (0:1). A 32. percben Humis kiegyen-

lített, majd Iordache góljával a Venus vezet. A szünet után Iordache, majd Humis bebiztosítják a Venus győzelmét. A végeredményt Mihalescu állította be. Bíró: Ceureanu.

Rapid—FC Braila 2:0 (2:0). Braila. A Rapid már az első féldőben bebiztosította győzelmét, a szünet után márcsak az eredmény megtartására törekedett. Barátky és Sipos lötték a Rapid góljait. Bíró: Tope.

Chinezul-Ilsa - CAMT barátságos mérkőzés a Banatul pályán

Bíró Chicin

Chinezul-Ilsa: Dóbl — Molnár, Kohl — Wetzter, Petschowsky, Schaff — Csapó, Kovács, Thierjung, Bajusz, Ebinger.

CAMT: Eichler — Gerber, Galgóczi — Iliás, Szépe, Jánosi — Bindea, Bücher, Hoffmann, Weisz (Jánosi), Perszám.

Nívó mérkőzésnek voltak szemlélői a Banatul pályán megjelent nézők. Mind a két együttes a jelenlegi legjobb összeállításban állott ki, a CAMT. Reitert a Chinezul pedig Malitát nélkülözve. A futball szépségeiből sokkal többet láthattunk ezen a barátságos mérkőzésen, mint az eddig lejátszott bajnoki küzdelmeken együttvéve.

Chinezul támadással indul a mérkőzés. Az 5-ik percben esik az első gól, mikor Kovács elhúzza Gerber mellett és szép lövéssel megszerzi a vezető gólt. 1:0. A Chinezul tovább is támadásban marad és egy perc sem múlik el, máris Ebinger góljával 2:0-ra

vezet. A CAMT részéről az első fermás támadás a 8-ik percben alakul ki, amely eredményes, amennyiben Hoffmann labdája a félfárol pattan a hálóba. 2:1. Utána ismét a Chinezul szorongat és a 14-ik percben Kovács eredményes. 3:1. A 42-ik percben Hoffmann a kapunak háttal állva kapja a labdát és váratlan hátrahúzott lövésével 3:2-re javít.

Szünet után az eredmény nem változik. Mind a két csapat nagy igyekezettel játszott és korrekt szép játékok külön dicséretet érdemel. A győztes csapatban Petschowsky, Wetzter, Csapó tüntek ki. de a többiek is mind megállították helyüket. A CAMT csapatában Bindea, Hoffmann és Jánosi voltak különösen jók.

Húsvét hétfőjén a Chinezul kombinált csapata Ferdinandon vendégszerepelt, ahol a kitűnő játékerőt képviselő Matalosport csapatával szemben 2:2 döntetlen eredményt ért el.

Az Ujpest került a magyar nemzeti bajnokság élére

A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján több meglepetés volt, elsősorban a Hungária veresége számít annak, de váratlan a Kassai AC győzelme a Taxisok felett, valamint a Törekvés veresége a Bocskaitól. Meglepetésnek számít a Ferencváros pontvesztése az Elektromos csapatával szemben. A vasárnapi forduló után a sorrend így alakul: Ujpest 32, Hungária 31, Ferencváros 29, Kispeszt 26,

Szeged 26, Törekvés 26, Elektromos 25, Gamma 22, Bocskai 21, Szolnok 19, Haladás 18, Taxisok 13, Kassa 12. A mérkőzések eredményei a következők:

Ferencváros—Elektromos 0:0, Szeged—Hungária 3:2 (2:0), Kassa—Taxisok 5:0 (0:0), Ujpest—Szolnok 3:1 (2:1), Gamma—Haladás 2:1 (0:0), Bocskai—Törekvés 1:0.

Sporthírek mindenfelől

Egyéb eredmények: CAO—Staruinta 2:1, CAO—Crisana 5:3, AMEFA — ACFR 6:2 (2:1), Crisana—Universitatea 2:0, Olimpia—Ciment 2:1, Vulturii—CAMT 2:1, Rapid—CSML 4:2, Makabi—FC Craiova 4:3, Juventus—FC Ploesti 4:0, FC Craiova—FC Ploesti 3:2, Makabi—Juventus 1:1, AMEFA—Brassó válogatott 3:1 (2:0).

Csaplár nyerte a magyar mezeli futóbaajnokságot. Vasárnap került lebonyolításra a magyar nemzeti futóbaajnokság, amelyet ezúttal két távon — 10 és 4 kilométeren — rendeztek meg. A 10 kilométeres versenyben Csaplár győzött 31 p. 38 mp. idővel, má-

Sport—Foto—Optic

A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mälley-nél

TIMISOARA
I., Str. Solderer 11.

sodik Szilágyi 31.44 mp., 3. Kelen 32.12 mp., 4. Eper 5. Iglói. Csapatversenyben 1. MAC 25 pont, 2. UTE 30 pont, 3. Szegedi Vasutas 16 pont, 4000 méteren 1. Farkas 13.12.2 mp., 2. Esztergomi, 3. Aradi. Csapatversenyben 1. Testvériség 21, 2. Beszkárt 49, 3. BBTE 15.

Mozi

MUSORI

Május elsején, szerdán és május másodikon csütörtökön

APOLLO: A csapda (francia film)

CAPITOL: Renate a kvartettben (német film)

SCALA: A notredamei toronyőr (angol film)

CORSO: Vízet Canitogának (német film)

RÁDIÓ

SZERDA, MAJUS 1.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könnyű zene hanglemezzel. 12.50: Predescu Victor és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A Predescu zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: Vidám nyegedóra. 14.35: A Predescu zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Tavasz zene hanglemezzel. 19.55: Magyar nyelvű hírek. 20.05: A munka ünnepe. Ralea munkaügyi miniszter előadása. 20.25: Énekhangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió zenekara folytatja műsorát. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Könnyű és tánczene hanglemezzel. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.30: „Májusi ébresztő.” Mindszenty István magyar nótákat énekel. 7.45: Torna, hírek, közlemények. 8.50: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „A baszkok földjén.” Felolvasás. 11.45: „A szupplikáns.” Felolvasás. 12.40: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13.10: Szalóznene. 13.40: Hírek. 14.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 16.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.10: Gyermekdelután. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Rajkó zene muzsikál. 18.40: „A magyar-horvát válogatott labdarugómérkőzés.” Előadás. 19.15: „Munkácsy Mihály.” Előadás. 19.45: Magyar-jugoszláv művészesere. 20.15: Hírek. 20.25: Szalóznene. 20.50: Külügyi negyedóra. 21.30: „Itt a tavasz.” Hangképsorozat a tavaszról.

22.40: Hírek. 23.10: Vonósnégyes. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Magyar tánclemezek.

Budapest II. Hanglemezek. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.15: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, MAJUS 2.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Busuioac Nelu és zenekara hangversenyez. 13: Xilofonszámok. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Svájci, tiroli, bajor és bécsi zene hanglemezzel. 14: Rádió ujság. 14.20: Francia énekesek hanglemezzel. 14.45: Gitár hangverseny. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Olasz népi zene hanglemezzel. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Tavasz hanglemezek. 20.45: Rádió ujság. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 21.55: Rádió ujság, sporthírek. 22.45: Könnyű zene hanglemezzel. 23.45: Francia, német, olasz és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 9: Ébresztő. Majd: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 14.30: Beszkárt-zene. 14.45: Hírek. 15.00: Hanglemezek. 16: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 16.25: Cigányzene. 17.10: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.40: Kéztongorás jazzműsor. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Szalóznene. 19: A Magyarország-Horvátország labdarugómérkőzés II. félidőjének közvetítése. 19.45: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21: Felolvasás. 21.30: Katonazene. 22.40: Hírek. 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Cigányzene.

Budapest II. 12: Pátiria tánczene. 13.35: Beszkárt-zene. 19: Jazz-zene. 19.45: Magyar tánclemezek. 20.30: „A luzitánok dala.” Előadás. 21: Hírek. 21.25: Mi minden történt 50 év előtt? Elmondja a régi idők krónikása. 21.55: Hanglemezek.

PÉNTEK, MAJUS 3.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könnyű zene hanglemezzel. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió zenekara hangversenyez. 14: Rádió ujság. 14.20: A rádió zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjá-

rásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Angol kamarazene hanglemezzel. 19.35: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.45: Előadás. 20.05: Parsifal. Dalmú három felvonásban. 21.40: Rádió ujság, sporthírek. 22.55: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: A nő és a nőorvos. Előadás. 11.45: Felolvasás. 12.40: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13.10: Szalóznene. 13.40: Hírek. 14.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15: Melles Béla zenekar. 15.30: Hírek. 16.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Idő, időjárás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Jazzhármás. 19: Sporteredmények. 19.10: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Citeraszámok. 20.40: Az igazi Villon. Előadás. 21.20: A Zeneművészeti Főiskola Segítő Egyesületének hangversenye. 22.40: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Jazzdalok és táncszámok.

Budapest II. 14: Melles Béla zenekar. 19.45: Gyorsírótanfolyam. 20.45: Citeraszámok. 21: Hírek. 21.25: Előadás. 21.45: Cigányzene. 22.45: Időjárásjelentés.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Május elsején, szerdán a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszer-tár és a Petru Maior téren levő Meisner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cristea gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Május másodikon, csütörtökön a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Maresal Joffre úton levő Schul gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

TENGEREK RABJA

Itta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Ulányomás tilos.

— Hogy szeretsz-e? — folytatta a férfi — hát nézd Kicsi, jó vagy, engedelmes, megköszönöd, ha hozok valamit... kedves vagy hozzám és — mosolyodott el Peter — ma először meg is öleltél... De azért azt hiszem — nem szeretsz. Bizony ezen én is gondolkoztam már és azon is, hogy feleségül veszek valakit, aki nem szeret, aki nem szerelmes belém. Aki csak hálás nekem. De azért... nem is bánom, hogy így van, — tette hozzá pillanatnyi gondolkodás után — hiszen ráérsz... Inkább szeress meg és előbb legyen abból szerelem... mintsem megfordítva...

— Honnan tudjam, hogy szeretlek-e? — kérdezte a lány. — Mikor fogom tudni, hogy már szeretlek? Miről fogom tudni?

— Ez az, amit egészen rád kell bíznom. Hiába mesélném én most el neked, hogy így, vagy úgy lesz... és te várnád, hogy a jóslat beteljesedjék és csalódnál, ha valami másképp történne. Vagy pedig — Peter két tenyerébe vette Valy csodálkozó arcát — vagy pedig, Kicsi... rossz lenne a jóslat... a szerelemmadár rég itt csipogna már a hokboomi fészekben és te nem hinnéd el, nem tudnál róla — csak azért, mert én nem úgy jövendöltem meg születését.

Peter feállt, párszor fel-alá járt a szobában és állva itta meg a feketéjét is.

Megyek Kicsi, az apám minden nappal öregebb és tehetetlenebb lesz, rengeteg a dolgom. Strazzi mester pontosan eljárogat? Hát Meester de Beer? Mit újságol az olmányaidról?

— Mondd, Peter — biggyedt el a lány szája panaszosan — ugye mulatni mégy?

A férfi kihúzta magát és kómikusan szigorú arccal rárvált Valyra:

— Kisasszony! Peter Maes könnyelmű, léha,

lump fráter volt, de sohasem hazudott! Megértette?

Aztán nem bírva a caesari pózt, odarohant a lányhoz, karjaiba kapta és megcsókolta.

Majd két ugrással elérte az ajtót, bevágta maga mögött, kabátját, kalapját lekapta a fogasról és rohant ki a friss, józanító decemberi éjszakába.

TENGERI KARÁCSONY

A Libera kis fehér arcának emlékét elfújta a szél és a hajó mögött levágódó fekete füst végkép eltakarta Palermot és a Monte Pellegrino környékét.

Napok óta úszott már a hajó egyre csak nyugatnak, hogy aztán átszúzva Gibraltáron mindjeban északnak fordítsa az orrát. Sokszor járt úton lihegett az Angelica, átvergődött megint a téli Biscayan és pokoli ködben, viharban folytatta útját Anglia felé.

Ezek voltak a legrosszabb utak, ezek a téli hónapra eső angliai szelések, amikor egyik hónapban jéghidegben — a másikban meg tűző napfényben éltek.

A hangulat csapnivaló volt a hajón. Pistának sikerült kinyomoznia, hogy ki volt az árulkodó, aki Lászlót befeketítette... Azt azután napjában háromszor is szörnyű halállal fenyegette meg és mikor egyik reggel a csúf kis szenes-gyerekek feldagadt képpel kedte meg szolgálatát, mindenki sejtette, hogy Pista keze alighanem működésbe jött.

Persze, a két Ali lemaradt a hajóról. A nagyobbik eszenélkül vitte haza mátkáját Algirba... És boldogok voltak, mikor az egyik halászbárka felszedte, hogy kevés munkáért majd hazaviszi őket.

A téli ruhákban alig lehetett ráismerni az emberekre. Mindenki formátlanra dagadt a gyapjú-holmitól... Fenn a kormányházban égették a petróleum lámpákat, hogy valahogy kibírják a négyórás őrsegeket.

Dermesztő hideg szelek jártak, téli nordwesterek... Olyanok, hogy bebujtak a legkisebb hasadékon is és a csípő, vágó, szűrő szél felszaladt a kabát ujján, végignyargalt az ember hátán, mellén és valahol a nyaka tájékán súvított ki belőle.

Víz, köd és hideg... A newporti kikötőben jókora hóréteg is rakódott a fedélzetre, úgy aztán csupa öröm volt az egész éjszakai manőverezés...

Csonttá fagyott mindenkin a ruha, a fagyott, vizes csizmát alig bírták lehúzni a lábukról.

December! Mikor aztán vége volt a keserves rakodásnak és László lemondóan búcsúzott el a hazai csomagtól, amely most valahol Hamburgban várja, eloldozták a színgig rakott hajót és alig két napos kikötői tartózkodás után megint az északi Atlanti óceán házmagas hullámain táncoltak vissza — Gibraltár felé.

Ott érte őket a karácsony.

Már napokkal előbb elromlott az emberek kedve. Szótlanabbak, mogorvábbak lettek — alig lehetett szavukat hallani.

Huszonegyedikén délután, a konyhában készülő ünnepi vacsora izgalmi átragadtak a legénységre is. Signor Gloupachek volt az étkezés atyamestere, az ő gondja volt az éhes szájaknak ünnepi étellel való betömése.

László elbujt a kabinjában, nagy ív papírt tett maga elé, aztán meg sem címezve, megszólítás és kelet nélkül elkezdte írni karácsonyi levelét.

Ez már a második karácsonyeste a tengeren. Megint egyedül ezen a csupa vas és acél szörnyetegen, messzire úszó hajón, irtózatosan messze tőled. Mérőföldek százain, száz kézen át vándorol majd ez a levél, míg elér Hozzád. Hogyne fáradna el a sóhajlás, hogyne száradna fel az a pár cseppnyi könny, amelyet belézártam.

Még kísértenek az elmúlt december huszonegyedikén, még tulságosan jól emlékszem mindenre, még cseng a fülemben az összekocanó pezsgős poharak csilingelése. Látod, ma megint megszólalnak a harangok, az egyik fenn a hídon, a másik a hajó orrán és fülünkbe zsongják majd, hogy Valaki megszületett; hogy emlékezzünk, legyünk jók, jobbak, mint a hétköznapiok testet-lelket őrli hajszájában, ha már nem is mindig — legalább ma estére.

Furcsák az emberek, hát még ha a Sors harminc férfit összezár egy ekkora úszó börtönbe. Mert börtön ez, amelyről nincs menekvés, önmagukat elítélt foglyok tengődnek itt, egyik olyan, mint a másik, csak ha nagyon kutadnád, vennéd észre, hogy az egyik bánata, terhe nagyobb, mint a másiké.

(Folytatjuk)

Szervezetünk ápolása, nem a betegség jele, hanem elővigyázatosság!

A mindennapos Urodonal kezelés,
méregtelenít, ujjaéleszt.

Megszabadítja a vért, az izom,
és ideg-rótokat az összes salakoktól,
mérgektől és mikroszkopikus baci-
lusoktól. Szabályozza a vérnyomást
és a vérkeringést, jövát teszi a szer-
vezetben az élet által természet-
szerűen okozott elhasználódást.

URODONAL

megvéd az érlemezésedéstől,
amely az emberiség 70%-át
megtámadja.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Francia lap Olaszországhoz

A kedden megjelent francia lapok foglalkoznak
Olaszország szerepével a jelenlegi nemzetközi hely-
zetben. Az Excelsior a következőket írja:

Olaszországnak nem kell félnie a szövetségesek-
től. Olaszországnak tudnia kell, hogy sem békében,
sem pedig a háborúban nincs mit várnia Németor-
szágtól. *

Német repülők Norvégiában. A már megszá-
lott területeken a lakosság és a német katonák
között baráti szálak szövődnek. Képiünkön egy
bájos norvég leány megpróbálja, hogy a vastag
repülőcsizmára miként volna rákapcsolható a
sítalp.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Oktatás

Liceumi tanár tanít román, francia
nyelvet. III., Str. Corbului 5/a. 924

Alkalmazás

Bejárónó félnapra azonnal felvétetik
IV., Ion Bratianu ucca 29. III. 14. 955

Keresek perfekt szakácsnőt május 15-
re és szobalányt éves bizonyítványok-
kal azonnalra. Jelentkezni 2-4 kö-
zött. III., Str. Metianu 6. I. em. 934

Allást keres

Üzleti szolgának, vagy gazdaságba ko-
csisnak ajánlkozok szorgalmas, meg-
bízható férfi. V., Str. Banul Maraci-
ne 15. 960

Gondnoki állást keres jobb szakember.
Megkeresések „Jó bizonyítvány” jel-
gére a kiadóba kéretnek. 939

Lakás

Déli fekvésű modern, 5 szobás lakás
II. emelet, május 1-re kiadó. I., Str.
I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

A Temesvári Bank épületében modern
5 szobás lakás május 1-re kiadó. Bő-
vebbet a Temesvári Bank házközelo-
ségénél. 830

Különbejárattú csinosan bútorozott
szoba, fali mosdóval kiadó. III., Str.
Domnita Balasa 32. 923

Modern háromszobás uccai lakás, kis
különbejárattú bútorozott szoba és
szép pincelakás mellékkel kiadó.
III., Str. Metropolitul Metianu
4 szám. 933

Kisebb úricsaládnak 2 szobás, föld-
szintes, teljes komfortos, ritka jó be-
osztással, napkeletre és napnyugatra
fekvő lakás júliusra, vagy augusztus-
ra kiadó, új Friedrich házban IV.,
Duca ucca sarok. Muresanu ucca 10.
938

Elegánsan bútorozott nagy úccai szo-
ba, fürdőszoba használatlalt május 15-
re kiadó. I., Str. Paris 3. ajtó 2. 941

Kétszobás modern lakás, kelet-nyuga-
ti fekvéssel, jó beosztással, júliusra,
vagy augusztusra kiadó. Új Friedrich
ház. Duca ucca sarok. Muresanu uc-
ca 10. 940

Adas-vétel

Dura elem I.-t 15! Super elem patent
15 lei. Cristal elem 14 lei. Rádióhall-
gatóknak engedmény. Veszek: hasz-
nált kerékpárt, varrógépet és gyer-
mekkocsit „Motorica” Arad. 214

Bútor teljesen új, modern diófa háló-
szoba és egy használt diófa ebédlő ol-
csón eladó. II., Str. Dorobantilor 1.
942

Kütfőjele

Csinos fiatal özvegyasszony, 155 lánc
birtoka vezetéséhez nőtlen vezetőt ke-
res. Felvilágosítást ad: Bizony Ferenc
ügynökség, Temesvár IV., Vácárescu
11 szám. 931

Német hölgy az 50-es években, aki-
nek vidéken saját háza van, amely ha
a körülmények kívánják el is adható,
csatlakozást keres előkelő, művelt
úriemberhez, aki nem fiatalabb 68
évesnél. Nem kötelező ajánlatot a lap
kiadóhivatala továbbít „Allein sein
macht müde und alt” jelige alatt.
Ajánlatok díjaztatnak. 937

Házta'ajdonosok!

Üresen álló lakások?
Tessék a Házta'ajdonosok Egyle-
tének irodájában, Belváros, Palan-
ucca 1. szám alatt bejelenteni!

Bérlők

részére ugyanott kerületenkénti
üres lakások jegyzéke ingyen
rendelkezésre áll

VESZEK

régiségeket, szőnyeget, ezüst-
tárgyakat, ékszert, könyvet
bélyeggyűjteményt
„ARTA” Anticar,
Str. Alba Iulia 5.

Eladó egy hajó,

mely motorbeszereléssel vontató-
nak és harminc személyre utasszá-
lítóknak is átalakítható. Özv. Bíró
Mihályné, Satu-Mare, Fratii Go-
lescu 23.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilom-
tejszínt, lilom-tejszappant és li-
lomport, három színben. Kap-
tató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany
Szarvas épületben I. Piata I. C.
Brätianu.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința consumato-
rilor, că Fabrica de ghița comunală
(telefon: 26-68) cu începere dela 1.
Maiu distribue cea mai igienică ghița
artificială.

Costul a unei porții — cca 6½ kg.
pe zi — este 200 Lei lunar.

Abonamente se primesc în ficcare
zi de lucru, la biroul fabricii de ghi-
ța comunală, Abatorul Comunală, te-
lefon: 26-08.

Regia S. E. T.

Printat în a „HIRLAP” tipografia și editura S. L. p. c. Arad